SOSIALISMIN

teoria ja käytäntö

★ **L.I. Brezhnevin tervehdys naisten maailmankongressin osanottajille**

★ **Himmentymätön esimerkki proletaarisesta sankaruudesta**

★ **A. Gromyko: Rauhanohjelma toiminnassa**

★ **DDR:n nuoriso**

46

8. vsk. — Ilmestyy torstaisin — Marraskuun 13. pnä 1975 — Hinta 0,40 mk

UUTISTOIMISTO NOVOSTI HELSINKI

SOSIALISMIN TEORIA JA KÄYTÄNTÖ

N:o 46 (373)

Marraskuun 13. pnä 1975

Tässä numerossa: Sivu

I KANSAINVÄLINEN NAISTEN VUOSI

L. I. Brezhnevin tervehdys Kansainväliselle naisten vuodelle omistetun maailmankongressin osanottajille 1

II UUSI VAIHE MAAILMANHISTORIASSA

N. Tsherepenin: Himmentymätön esimerkki proletaarisesta sankaruudesta 3

III KOHTI NKP:N 25. EDUSTAJAKOKOUSTA

A. Gromyko: Rauhanohjelma toiminnassa 9

IV SOSIALISTISET MAAT

Egon Krenz: DDR:n nuoriso — kehittyneen sosialistisen yhteiskunnan aktiivinen rakentaja 28

Helsinki 1975 Kirjapaino Kursiivi Oy

KANSAINVÄLINEN NAISTEN VUOSI

L. I. Brezhnevin tervehdys Kansainväliselle naisten vuodelle omistetun maailmankongressin osanottajille

Hyvät ystävät!

Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen ja neuvostokansan puolesta tervehdin sydämellisesti Kansainväliselle naisten vuodelle omistetun Maailmankongressin osanottajia.

Kysymys naisten tasavertaisuuden turvaamisesta ja taistelu sen ratkaisemiseksi ovat nykymaailmassa käyneet erityisen ajankohtaisiksi ja saaneet erityisen poliittisen merkittävyyden.

Naiset tulevat yhä laajemmin mukaan tuotannolliseen toimintaan antaen oman luovan panoksensa ihmiskunnan aineelliseen, sosiaaliseen ja henkiseen edistykseen. Koko historia ei tunne vertaista rauhantahtoisten voimien nykyisille joukkomittaisille ja tehokkaille esiintymisille, vapautusliikkeen nykyiselle mittavuudelle ja kansojen nykyiselle syvälle pyrkimykselle kansalliseen riippumattomuuteen ja sosiaaliseen edistykseen. Juuri sen vuoksi myös naisten tasavertaisuus, heidän laaja osallistumisensa maidensa talous-,

yhteiskunta- ja kulttuurielämään ja heidän kasvava osuutensa rauhan lujittamisessa — nämä jalot päämäärät, joiden saavuttamiselle kongressinne on omistettu, ovat muodostuneet todella ajan vaatimukseksi.

Vuoden 1975 julistaminen Yhdistyneet Kansakunnat -järjestön toimesta Kansainväliseksi naisten vuodeksi sai maassamme mitä lämpimintä tukea. Tämä onkin syvästi lainmukaista. Suuri Lokakuu avasi Neuvostoliitossa tien naisten juridisen ja tosiasiallisen epätasavertaisuuden ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen täydelliseen hävittämiseen. Se aiheutti naisten yhteiskunnallista roolia ja heidän mahdollisuuksiaan koskevien vanhojen käsitysten perinpohjaisen murskautumisen johtaen siihen, että häpeälliset — kuten V. I. Lenin niitä nimitti — ennakkoluulot naiselle perheessä ja yhteiskunnassa kuuluvasta paikasta kärsivät haaksirikon. Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden kokemus on näyttänyt vääjäämättömästi toteen, että naisten vapauttaminen ja heidän tarmokas osallistumisensa yhteiskunnallisesti hyödylliseen työhön on ei ainoastaan mahdollista ja toteutettavissa vaan myös ylipäänsä taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen ehdottomana edellytyksenä. Neuvostovaltio pitää erityistä huolta naisista, jotka ovat äitejä, jotta he voisivat äitiyden ohella osallistua yhteiskunnalliseen elämään ja tuotannolliseen työhön.

Sosialistisen maailman naisten nykyinen asema on todella korkea esikuva sadoille miljoonille naisille koko planeetalla, se innoittaa heitä ja kaikkia edistyksellisiä, demokraattisia voimia tehostamaan nykyisestään taistelua naisten todellisen tasavertaisuuden puolesta.

Kongressinne on kokoontunut tilanteessa, jolloin kansainvälisellä näyttämöllä tapahtuu tärkeitä myönteisiä muutoksia. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokous muodostui tärkeäksi vaiheeksi kestävään rauhaan johtavalla tiellä. Sen tuloksilla on suotuisa vaikutus koko maailmanpolitiikkaan. Vietnamin kansan ja Indokiinan muiden kansojen historiallinen voitto, arabikansojen lujatahtoinen taistelu aggressiota vastaan, saavutukset, joihin monet Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan valtiot ovat yltäneet poliittisen ja taloudellisen riippumattomuutensa lujittamisessa ja taistelussa uuskolonialismia, rasismia ja rotuerottelua vastaan, — kaikki tämä myötävaikuttaa kansainvälisten suhteiden tervehdyttämiseen luoden siten lisäedellytyksiä naisten todelliselle vapautumiselle lujittaen heidän toiveitaan valoisasta tulevaisuudesta. Onkin täysin ymmärrettävää, että aloitteet, jotka johtavat jännityksen lieventymisen syventymiseen, kilpavarustelun taakan poistamiseen ja aseistariisuntaan, saavat naisten sydämissä mitä lämpimimmän ja kiitollisimman vastakaiun. Juuri naisen sydän kykenee mittaamaan koko

JATKUU SIVULLA 8

N. TSHEREPENIN

Himmentymätön esimerkki proletaarisesta sankaruudesta

Lokakuun yleisvenäläisen poliittisen lakon 70-vuotispäivän johdosta

Vuoden 1905 lokakuun yleisvenäläinen poliittinen lakko on kirkkaimpia sivuja vallankumouksellisen kansan tsaarinvaltaa vastaan käymien luokkataisteluiden historiassa. Se oli Venäjän proletariaatin ja sitä tukeneiden demokraattisten väestökerrosten siihen aikaan ennennäkemättömän valtaisa liike. Lokakuun lakkotaistelut antoivat tuntuvan iskun itsevaltiudelle. Ne vahvistivat vakuuttavasti Leninin ajatuksen elinvoimaisuuden proletariaatin hegemoniasta kansan vallankumouksessa sekä bolshevikkien poliittisen linjan ja tunnukset. Yleisvenäläinen poliittinen lakko, luokkataistelut Pietarissa ja muissa kaupungeissa, maan keski- ja reuna-alueilla olivat kirkkaana esimerkkinä työväenluokan miehuudesta ja sankaruudesta, sanotaan NKP:n keskuskomitean päätöslauselmassa "Vuosien 1905—1907 Venäjän vallankumouksen 70-vuotispäivästä".

V. I. Lenin arvosti korkealle vallankumouksellisen yleislakon merkityksen, lakon, joka oli luonut edellytykset taistelun korkeampaa vaihetta — Joulukuun aseellista kapinaa varten. Hän osoitti, että lokakuun nousu oli kypsynyt sitä edeltäneiden tapahtumien maaperässä, tapahtumien, jotka olivat muuttaneet torkkuvan Venäjän vallankumouksellisen kansan maaksi.

Vuosien 1905—1907 Vallankumouksen luonteenomaisena piirteenä oli erityisesti proletaarisen taistelumuodon — joukkolakon

valtava rooli. Lakkoliike nousi Venäjällä noina vuosina sellaiselle asteelle, että sen veroista ei silloin oltu nähty ainoassakaan kapitalistisessa maassa. Proletariaatin lakkotaistelu oli kaikkia riistettyjä puoleensa vetävänä keskuksena, "Venäjän koko yleiskansallisen vapaustaistelun parhaimpana ilmapuntarina . . .", totesi Lenin (*Kootut teokset*, 18. osa, s. 511).

Vastapainoksi opportunisteille, jotka pyrkivät kaikissa olosuhteissa rajoittamaan lakkotaistelun vain taloudellisiin tehtäviin, Lenin näki tämän taistelun voiman taloudellisten tehtävien yhdistämisessä poliittisiin vaatimuksiin. Hän piti lakkoja työväenluokan mahtavana aseena, pääkeinona joukkojen "liikkeelle ravistamiseksi" ja niiden valmistamiseksi päättäviin vallankumoustoimiin. Jo ennen vuosien 1905 — 1907 vallankumousta kirjoittamassaan artikkelissa "Lakoista" Vladimir Iljitsh tarkasteli lakkoliikettä ei vain proletariaatin taloudellisen, vaan myös poliittisen taistelun kouluna.

Leniniläistä vallankumoustaktiikkaa vastaavasti VSDTP:n 3. edustajakokous luonnehti aseellista kapinaa välttämättömäksi ehdoksi kansan voiton saavuttamiselle. Samalla edustajakokous viittasi "poliittisten joukkolakkojen rooliin, joilla saattaa olla tärkeä merkitys kapinan alussa ja varsinaisessa kulussa". Puolue määritti täsmällisesti tällaisten lakkojen mahdollisuudet voimakkaana vipusimena joukkojen vallankumouksellisen tarmon kehittämisessä, absolutismia vastaan käytävän yleiskansallisen taistelun yhdistämisessä porvaristoa vastaan käytävään luokkataisteluun.

Bolshevikit paljastivat menshevikkejä, jotka näkivät lakon itsenäiseksi, ylimmäksi taistelumuodoksi, yleispäteväksi lääkkeeksi kapitalismin kaikkiin vitsauksiin. Paljastettuaan vallankumouksellisen joukkolakon toimintamekanismin ja sen roolin kansan kapinan esinäytöksenä Lenin pani kuitenkin samalla merkille sen rajoitetut mahdollisuudet. Lakko ei ole riistäjien herruuden kukistamiskeino, vaan keino taistella tämän kukistamisen puolesta.

Bolshevikkien katsantokantojen ja taktisten ohjeiden syvä elinvoimaisuus ilmeni vallankumouksellisten joukkoesiintymisten kasvavana voimana. Työläisten lakot ja barrikaditaistelut vuoden 1905 kesällä Ivanovo-Voznesenskissa, Lodzissa, Varsovassa, Odessassa, Luganskissa ja muissa kaupungeissa, kapina panssarilaiva Potjomkinilla ja talonpoikaislevottomuudet olivat ankarana muistutuksena hallitseville luokille lähestyvästä vallankumouksen "yhdeksännestä aallosta".

Kykenemättä tukahduttamaan voimakeinoin taisteluun noussutta kansaa tsaarinvalta yritti erillisten myönnytysten ja lupausten avulla hajottaa demokraattisen leirin ja sitoa liberaalisen porvariston entistä lujemmin itseensä.

Elokuun 6. (19.) päivänä tsaarinhallitus julkisti sisäasianministeri Bulyginin valmisteleman manifestin Valtion duuman koollekutsumisesta. Bolshevikit arvioivat vallankumouksen pelästyttämän hovin mitättömän almun "karkeaksi kansanedustuksen väärennykseksi", jonka tehtävänä oli saada työtätekevät luopumaan luokkataisteluista. Elokuun 23. (syyskuun 5.) päivänä hallitus solmi rauhan, joka pani pisteen huono-onniselle ja epäsuosioon joutuneelle sodalle Japanin kanssa. Tsarismi uskoi voivansa tukahduttaa vallankumouksen nopeasti; vallankumouksen voimat valmistautuivat vuorostaan rynnäkköön itsevaltiutta vastaan.

Pitäen ohjeenaan VSDTP:n 3. edustajakokouksen päätöksiä ja ottaen huomioon joukkojen mielialat, joilla ei ollut edustusta Duumassa, bolshevikit kehottivat boikotoimaan sitä aktiivisesti. Lukuunottamatta menshevikkejä, jotka pitivät Duumaa vallankumouksen kehittämisen "välineenä", miltei kaikki Venäjän demokraattiset kansalaispiirit asettuivat tukemaan boikottia; boikottiin liittyivät mukaan myös eserrät ja porvarillisen liberalismin vasemmistosiipi "Liittojen liiton" muodossa. Vallankumouksellisista voimista ja osasta opositiovoimia alkoi muotoutua yhteinen taistelurintama tsaarinvaltaa vastaan, mikä myötävaikutti Yleisvenäläisen lokakuun lakon menestymiseen.

Bolshevikkien puolue suoritti niinä päivinä jättimäistä agitaatio- ja organisaatiotyötä, lujitti yhteyksiä joukkoihin ja opetti niitä esiintymään järjestyneesti, yksituumaisesti ja oikea-aikaisesti. "Vallankumouksen tie on selvä — kansan kapinan kautta kansan hallintoon", sanottiin eräässä VSDTP:n KK:n Venäjän kansalaisille osoittamassa vetoomuksessa. "Tsaarin duuma on väijytys tällä tiellä. Tämä väijytys on hävitettävä".

Vuoden 1905 syyskuussa vallankumouksen keskipiste siirtyi Moskovaan. Siellä alkoi uusi lakkoliikkeen aalto. Proletariaatin vallankumouksellinen rynnistys voimistui verrattomasti yli 700-tuhantisen rautatieläisten joukon tullessa mukaan taisteluun. He panivat alulle Yleisvenäläisen poliittisen lakon lokakuussa.

Venäläisten työläisten perässä taisteluun tulivat mukaan kansallisten alueiden työtätekevät joukot. Yleislakko kattoi nopeasti Ukrainan, Valkovenäjän, Puolan, Baltian maat, Transkaukasian ja Suomen. Huolimatta olosuhteiden omaperäisyydestä liikettä olivat innoittamassa kaikkialla sosiaalisen ja kansallisen vapautuksen aatteet. Lakko osoitti koko maailmalle, että proletariaatti kulkee Venäjällä poliittisen taistelun kärjessä.

Muutamassa päivässä monilukuiset taloudelliset ja poliittiset lakot eri kaupungeissa ja piireissa sulautuivat yhtenäiseksi yleisve-

näläiseksi liikkeeksi. Liikkeen yli kaksi miljoonaa osanottajaa olivat osoitus vallankumouksellisen prosessin valtavasta mittavuudesta. "*Yleisvenäläinen poliittinen lakko* on täällä levinnyt todella koko maahan . . .", totesi Lenin. "Tämän sorto- ja väkivaltakeisarikunnan kaikkien kansojen proletaarit järjestäytyvät nyt yhdeksi suureksi vapausarmeijaksi ja sosialismin armeijaksi" (*Kootut teokset*, 9. osa, s. 381).

Lokakuun lakolla oli selvästi ilmenevä poliittinen luonne. Itse vallankumoustapahtumien kehityslogiikka kohotti vuonna 1905 syntyneet ennennäkemättömät joukkojärjestöt — Työläisten ja sotilaiden edustajain neuvostot — lakkotaistelun johtajiksi ja niiksi elimiksi, jotka valmistelivat kansan kapinaa ja uutta, vallankumouksellista valtaa. Lakolle oli luonteenomaista sen yhdistyminen mielenosoitusliikkeeseen, johon liittyivät yhteenotot poliisin ja armeijan joukkojen kanssa sekä eräissä kaupungeissa barrikaditaistelut, jotka johdattivat joukkoja suoraan luokkataistelun korkeimpaan muotoon — kapinaan.

Yleisvenäläinen poliittinen lakko laajensi ja syvensi vallankumouksen kehitystä osoittaen proletariaatin kansainvälisen rynnistyksen voiman. Vahvistaakseen oikeaksi bolshevikkien tunnuslauseen, joka kehotti boikotoimaan aktiivisesti Duumaa, lakko pakotti tsaarinhallituksen luopumaan Duuman koollekutsumisesta. Se todisti tehokkaaksi "vasemmistoliiton" taktiikan, jonka pohjalta proletariaatin johtamaan poliittiseen taisteluun vedettiin mukaan huomattavia pikkuporvarillisen demokratian kerroksia. Lakolla oli suuri vallankumouksellistava vaikutus talonpoikaistoon ja armeijaan.

Peläten päänsä menettämistä vallankumouksen pyörteissä tsaarinhallitus julkaisi lokakuun 17. päivänä manifestin, jossa "lahjoitettiin" kansalle eräitä vapauksia. Tällä tavoin itsevaltius uskoi saavansa joukot luopumaan taistelusta, kykenevänsä kokoamaan voimansa ja tukahduttamaan vallankumouksen. Paljastaen tsaarin lupausten tekopyhyyden ja valheellisuuden sekä liberaalisen porvariston vastavallankumouksellisuuden bolshevikit jatkoivat vallankumouksellisten voimien liikekannallepanoa ratkaisevaa yhteenottoa varten. "Yleivenäläinen poliittinen lakko on tehnyt mainiosti tehtävänsä, se on vienyt eteenpäin kapinaa . . .", kirjoitti Lenin marraskuussa 1905. Kenraaliharjoitukset on pidetty. Kaikesta päättäen me olemme itse draaman kynnyksellä" (*Kootut teokset*, 9. osa, s. 444).

Lokakuun poliittisella lakolla oli valtava historiallinen merkitys. Leninin sanojen mukaan se aiheutti tsarismille hirvittäviä haavoja murtaen ensi kertaa maassa vallinneen mielivallan ja oikeudettomuuden. Bolshevikkipuolueen johtavan osuuden ansiosta

lakkoliike kehittyi valtavan voimakkaaksi.

Lakko lujitti etenkin työväenluokan osuutta joukkojen poliittisena johtajana ja lisäsi sen tietoisuutta, järjestäytyneisyyttä ja yhteenliittyneisyyttä. Se oli kansan vallankumouksellisen luomistoiminnan kukoistuksen aikaa, Neuvostojen, ammattiyhdistysten, talonpoikaiskomiteoiden ja työtätekevien muiden joukkojärjestöjen perustamisen aikaa, järjestöjen, jotka esittivät merkittävää osaa porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ja sosialistisen vallankumouksen voitossa vuonna 1917.

Lokakuun lakkotaistelut osoittivat paikkansapitämättömiksi menshevikkien väitteet, joiden mukaan työväenluokka olisi vain sivistyneistöä seuraava "fyysinen joukkovoima". Lenin totesi tämän johdosta, että "Venäjän yhteiskunnan kaikista luokista nimenomaan proletariaatti osoittautui vuosina 1905—1907 poliittisesti *eniten* kypsyneeksi" (*Kootut teokset*, 16. osa, s. 376). Lakon aikana työväenluokka niitti mainetta koko kansan etujen tinkimättömänä puolustajana ja toimi yleisdemokraattisen liikkeen tunnustettuna johtajana.

Venäjän lakkoliikkeellä, poliittisen joukkolakon menetelmällä oli kansainvälisen proletariaatin luokkataistelun tasoa kohottava vaikutus. Esimerkiksi R. Luxemburg totesi, että vuosien 1905—1907 Venäjän vallankumous "johti ensi kertaa luokkataistelun historiassa joukko- ja jopa ... yleislakon aatteen valtaisaan toteutumiseen. Siten se avasi uuden aikakauden työväenliikkeen kehityksessä".

Siitä lähtien poliittinen joukkolakko on ollut eräänä työväenluokan koeteltuna taistelukeinona huolimatta siitä, että länsimaiden sosiaalidemokratian opportunistiset johtajat eivät hyväksykään sitä. Eri kausina ja kapitalismin eri maissa lakot ovat olleet erilaisia luonteeltaan, mittavuudeltaan ja kärkevyydeltään; niiden suhde muihin taistelumuotoihin on myös muuttunut. Mutta lakkoliike on joka tapauksessa kasvanut lainmukaisesti. Nykyään se on tullut todella joukkomittaiseksi ja taisteluhenkiseksi. Lakot kattavat usein tämän tai tuon tuotantoalan kaikki työtätekevät kehittyen toisinaan yleiskansallisiksikin. Esimerkiksi vuoden 1968 touko-kesäkuun yleislakkoon Ranskassa osallistui 10 miljoonaa henkeä. Valtavaa vastakaikua saivat Italiassa vuoden 1973 tammikuussa pidetty 20-miljoonainen lakko ja Englannin kaivosmiesten yleislakko vuoden 1974 helmikuussa. Yksinomaan imperialismin päälinnakkeissa lakkolaisten määrä vuosina 1973—1974 oli runsaat sata miljoonaa henkeä. Tällöin taloudellinen taistelu on usein saanut poliittisen merkityksen suuntautuessaan koko valtiomonopolistisen kapitalismin järjestelmää vastaan.

Venäjän ensimmäisen vallankumouksen jälkeen joukkotoimien

alalla on omaksuttu paljon uusia toimintamuotoja ja keinoja: "taistelupäivät", "taisteluviikot", "kansalliset toimintapäivät", "korpilakot" yms. Yhä laajemmin käytetään sellaista lakkotaistelun muotoa, jossa eri tuotantoalojen ja maiden työläiset esiintyvät samanaikaisesti ja solidaarisesti kansainvälisiä monopoleja vastaan asettaen demokraattisen vaihtoehdon monopolien sorron ja herruuden vastapainoksi. Tukiessaan tällaista joukkotoimintaa Marxilais-leniniläiset puolueet pyrkivät valmistamaan työväenluokan ja sen liittolaiset poliittisesti tietoiseen taisteluun rauhan, demokratian ja sosiaalisen edistyksen puolesta. "... Tänä päivänä V. I. Leninin vetoomus, että on oltava valmiit mihin tahansa tilannemuutoksiin ja kaikkien mahdollisten taistelumuotojen soveltamiseen, on meille kommunisteille erityisen ajankohtainen", totesi NKP:n KK:n pääsihteeri toveri L. I. Brezhnev.

Venäjän ensimmäisen kansanvallankumouksen runsaat kokemukset ovat todistaneet, että lakot, jotka ovat proletariaatin luokkataistelun eräs kansainvälinen muoto, keino laajojen työtätekevien joukkojen saamiseksi työväenluokan puolelle, ovat tärkeitä vaiheita vapautusliikkeessä vauhdittaen vallankumouksellisen prosessin kehitystä.

Pravda 19. 10. 1975

L. I. BREZHNEVIN ... JATK. SIVULTA 2

syvyydeltään ne onnettomuudet, jotka tulevat äitien, leskien ja orpojen osaksi sodan armottomassa liekissä.

Demokraattinen naisliike on antanut ja tulee vastedeskin antamaan suuren panoksen maailmanrauhan lujittamiseen, taisteluun kansojen sosiaalisen edistyksen ja kansallisen vapautuksen puolesta, kansainväliseen solidaarisuuteen kaikkia niitä kohtaan, jotka joutuvat imperialistisen sanelun ja aggression uhreiksi. Tästä on osoituksena kansainvälisten naispiirien aktiivinen osallistuminen Vietnamin patriooteille ja arabikansoille solidaarisuutta ilmaisevaan liikkeeseen ja tehokkaisiin vastalausetoimiin Chilen sotilasjuntan terroria sekä Espanjassa ja muissa maissa harjoitettavaa fasistista mielivaltaa vastaan.

Edustava fooruminne tulee eittämättä myötävaikuttamaan demokraattisen naisliikkeen arvovallan kasvuun nykyisestään kansainvälisessä elämässä, eri maiden yhteiskunnallisten voimien solidaarisuuden lujittumiseen ja laajentumiseen taistelussa naisten sosiaalis-taloudellisten ja poliittisten oikeuksien puolesta, rauhan, kansallisen riippumattomuuden ja sosiaalisen edistyksen puolesta.

Toivotan kongressille suurta menestystä.

L. I. Brezhnev
Pravda 20. 10. 1975

KOHTI NKP:N 25. EDUSTAJAKOKOUSTA

A. GROMYKO
NKP:n keskuskomitean politbyroon jäsen, SNTL:n ulkoasiainministeri

Rauhanohjelma toiminnassa

Yhtenäisenä ja tiiviisti yhteenliittyneenä puolueen ympärille neuvostokansa on päättänyt vakaasti toteuttaa NKP:n 24. edustajakokouksen ja KK:n täysistuntojen vastaavat päätökset, laskea vankan perustan edessä olevien kommunismin aineellisteknisen perustan luomiseen liittyvien käytännöllisten tehtävien ratkaisemiseksi.

Laajaa vastakaikua on saanut osakseen kotimaassa ja ulkomailla huhtikuussa pidetyn NKP:n KK:n täysistunnon päätös, jonka mukaan ensi vuoden helmikuun 24. päiväksi kutsutaan koolle NKP:n 25. edustajakokous.

Jo kauan sitten on muodostunut hyväksi perinteeksi, että valmistautuessaan puolueen seuraavaan edustajakokoukseen kommunistit ja koko kansamme tekevät yhteenvedon edellisestä edustajakokouksesta kuluneena aikana saavutetuista tuloksista, selvittävät mitä vielä on tehtävä, valmistelevat tulevien suoritustensa ohjelmaa. Luonnollista on se, että tällöin punnitaan ja arvioidaan kiinteästi yhdessä sekä maan sisäinen tilanne että sen kansainvälinen asema, sen ulkopolitiikan tehokkuus.

I

Sosialismi ja rauha ovat erottamattomia käsitteitä. "Sotien lopettaminen, rauha kansojen kesken, rosvouksen ja väkivallantekojen lopettaminen — juuri se on meidän ihanteemme", sanoi V. I. Lenin *(Teokset,* 21. osa, s. 187). Kansainvälisten tapahtumien koko kulku jo yli puolen vuosisadan ajan maailman ensimmäisen työ-

läisten ja talonpoikien valtion muodostamisesta lähtien on vahvistanut, että tämä on kiistaton tosiasia.

Ensi kerran ihmiskunnan historiassa suuri Lenin yhdisti tieteellisen kommunismin teorian ja valtion käytännön ulkopolitiikan. Neuvostovaltion ulkopolitiikka on määritelty todella demokraattiseksi politiikaksi, joka perustuu kaikkien kansojen tasa-arvoisuuteen, kansojen välisen rauhan ja ystävyyden politiikaksi. Jo Leninin kirjoittamassa Asetuksessa rauhasta kuvastuvat dialektisessa keskinäisyhteisyydessään sen perusluontoiset periaatteet — proletaarisen internationalismin periaate ja erilaisiin yhteiskunta- ja talousjärjestelmiin kuuluvien maiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaate.

Vaalimme uskollisuutta V. I. Leninin aatteille, noudatamme horjumatta hänen ohjeitaan ja neuvojaan ulkopolitiikan alalla. Sinetöityinä NKP:n ja neuvostovaltion korkeimpien elinten päätöksiin ne ovat kaiken ulkopoliittisen toimintamme muuttumattomana periaatteellisena perustana. "Neuvostoliiton ulkopolitiikka on ollut, on ja tulee olemaan sosialistista, luokkakantaista, internationalistista politiikkaa", lausui L. I. Brezhnev.

Tämän sosialismin olemusta ja sen yleviä päämääriä ilmentävän politiikan syvällinen luokkakantaisuus olennoituu siinä, että se tähtää suotuisten kansainvälisten olojen luomiseen sosialistiselle ja kommunistiselle rakennustyölle, sosialististen maiden yhtenäisyyden, niiden ystävyyden ja veljeyden lujittamiseen, kansallisen vapautusliikkeen tukemiseen ja kaikinpuoliseen yhteistyöhön nuorten kehitysvaltioiden kanssa, yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteen johdonmukaiseen puolustamiseen, imperialismin aggressiivisten voimien päättävään torjumiseen, ihmiskunnan vapauttamiseen maailmansodan vaaralta.

Lähtien tästä, ottaen huomioon nykyisen historiallisen kehitysvaiheen objektiiviset realiteetit ja tarpeet, kehittäen luovasti ja soveltaen nykyoloihin Leninin aatteita NKP:n 24. edustajakokous hyväksyi konkreettisten toimenpiteiden kokonaisohjelman, jonka tarkoituksena on edistää maailman poliittisen ilmapiirin perinpohjaista parantamista ,kansainvälisten suhteiden koko järjestelmän uusimista, jotta pystytettäisiin maailman todella kestävä ja oikeudenmukainen rauha monille ihmispolville ja viime kädessä poistettaisiin sodat kokonaan ihmiskunnan elämästä. Ei ole sattuma, että se on toteuttamisen kuluessa saanut spontaanisesti nimekseen Rauhanohjelma.

Tämä ohjelma, josta on tullut maamme ulkopoliittisen linjan keskitetty ilmaus, asetti ensivuoroisiksi tehtäviksi sotapesäkkeiden poistamisen ja oikeudenmukaisen poliittisen selvittelyn Kaakkois-Aasiassa ja Lähi-idässä, käänteen turvaamisen rauhaa ja yhteistyötä kohti Euroopassa, aseistariisun-

tatoimenpiteiden laajan kompleksin toteuttamisen, maailmassa jäljellä olevien siirtomaakomentojen hävittämisen ja taistelun rotusortoa ja -erottelua vastaan, kaikinpuolisen rauhanomaisen yhteistyön aikaansaamisen ja kehittämisen valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteiden pohjalla jne.

Ohjelma käsittää itse asiassa kansainvälisten suhteiden kaikki alat. Siinä on otettu esille ihmiskuntaa askarruttavat aikamme elintärkeät ongelmat.

Maailmassa ei ole toista ulkopoliittista ohjelmaa, joka ilmaisisi niin selvästi ja täydellisesti kuin neuvostoliittolaisten kommunistien laatima Rauhanohjelma konkreettisin ajatuksin ja selvästi muotoillun tehtävin rauhaan, vapauteen ja sosiaaliseen edistykseen pyrkivien kansojen edut. Tämän ohjelman, jossa olennoituvat neuvostoihmisten vakaumukset ja aikomukset, ovat veljespuolueet ja -maat vastaanottaneet omana, sosialistisen yhteisön yhteisenä ohjelmana.

Ohjelman toteuttamiseksi toimivat aktiivisesti myös kehitysmaat ja kansallisen vapautusliikkeen voimat. Kapitalististen maiden kommunististen ja työväenpuolueiden luonnollisen kannatuksen ohella se saa osakseen voimistuvaa ymmärtämystä ja hyväksymistä mitä laajimmissa kansalaispiireissä, jotka päivä päivältä vakuuttautuvat, että ohjelman rauhantahtoiset tavoitteet vastaavat niiden omia pyrkimyksiä.

Sen joutuvat ottamaan yhä suuremmassa määrin huomioon monet realistisesti ajattelevat porvarilliset poliitikot, muun muassa hallitsevien piirien edustajat, jotka käsittivät, että sota on nykyään kelvoton kansainvälisten kiistakysymysten ratkaisemiseen, että on otettava huomioon omien maiden kansanjoukkojen pyrkimys kestävään rauhaan.

Vuodet, jotka ovat kuluneet 24. edustajakokouksesta, ovat olleet tulvillaan NKP:n ja neuvostovallon erittäin voimaperäistä ja hedelmällistä toimintaa ulkopoliittisella rintamalla. Voimme tyydytyksellä todeta, että taistelulla Rauhanohjelman toteuttamiseksi, sen johdonmukaisella realisoimisella on ollut valtava vaikutus kansainvälisten suhteiden sisältöön ja luonteeseen, niiden koko rakenteeseen ja ne ovat aiheuttaneet huomattavia myönteisiä muutoksia tilanteessa maailman näyttämöllä.

Tärkein saavutus on se, että sodan vaara ei ole ainoastaan selvästi pienentynyt, vaan on myös loitontunut, että rauhan säilymisen näköalat käyvät yhä varmemmiksi. Tämä suo kansoille mahdollisuuden huokaista helpotuksesta.

Rauhanohjelman menestyksellinen toteuttaminen turvaa entistä suotuisampien ulkoisten olosuhteiden luomisen Neuvostoliiton ja muiden veljesmaiden etenemiselle sosialismin ja kommunismin rakentamisen tietä.

Voidaan täydellä syyllä katsoa, että puolueemme ja valtiomme ulkopolitiikka on tulevalla kaudella

jäävä täydessä määrin kansainvälisessä elämässä tapahtuvien myönteisten muutosten koko prosessin johtavaksi liikkeellepanevaksi voimaksi, tulee edelleenkin edistämään niiden vakiinnuttamista ja kehittämistä. "Pidämme pyhänä velvollisuutenamme vastakin tehdä kaikkemme, jotta emme ainoastaan me, vaan myös lapsemme, lapsenlapsemme ja lapsenlapsenlapsemme eivät joutuisi kokemaan, mitä on sota ja jotta kaikki kansat voisivat elää rauhassa ja terveessä kanssakäymisessä", lausui L. I. Brezhnev.

NKP:n ja neuvostovaltion ulkopoliittisen toiminnan keskeisenä suuntana on ollut ja on edelleenkin sosialistiseen yhteisöön kuuluvien valtioiden yhtenäisyyden lujittaminen. Tällöin noudatamme sosialistisen internationalismin periaatetta, jonka perustana on veljeskansojen ja -valtioiden kiinteä ja vapaaehtoinen yhteenliittyminen kommunismin ja rauhan ihanteiden toteuttamiseksi, niiden täydellinen tasa-arvoisuus ja toistensa suvereenisuuden kunnioittaminen, yhteisymmärrys ja laaja yhteistyö kaikilla aloilla kunkin maan ja koko sosialistisen yhteisön eduksi.

Puolueemme ja valtiomme ponnistukset sosialististen valtioiden yhteisön mahdin lujittamiseksi, liittolaisyhteyksien voimistamiseksi veljesmaiden kanssa sekä niiden koordinoinnin täydellistämiseksi sekä talouden että politiikan ja puolustuksen alalla sulautuvat yhteen veljespuolueiden ja -valtioiden samansuuntaisen toiminnan kanssa. Sosialististen maiden kaikinpuolista tehokasta yhteistyötä edistävät menestyksellisesti Varsovan sopimusjärjestö ja SEV.

Kuluvan vuoden toukokuussa tuli kuluneeksi 20 vuotta Varsovan sopimuksen solmimisesta. Elämä on vahvistanut vakuuttavasti, että sen osanottajat puolustavat oikeaa asiaa. Puolustaessaan päättävästi sosialismin saavutuksia kaikilta hyökkäilyiltä ne pyrkivät johdonmukaisesti rauhan säilyttämiseen ja sodan vaaran poistamiseen. Varsovan sopimusjärjestöön kuuluvat maat ovat jo monet kerrat sammuttaneet kansainvälisen jännityksen ja sotaselkkausten pesäkkeet, tukeneet aktiivisesti aggression kohteeksi joutuneita kansoja. Kokonaisuutena otettuna Varsovan sopimusjärjestön toiminnalla on huomattava myönteinen vaikutus tilanteen muotoutumiseen sekä Euroopassa että kaukana sen ulkopuolella. Tämän tunnustavat nykyään jopa monet ulkomaiset poliitikot ja valtiomiehet, jotka ovat kaukana maailmankatsomuksestamme ja ideologiastamme.

Sosialistiseen yhteisöön kuuluvien maiden toimintayhtenäisyys ilmenee myös kansantaloudellisen yhteistyön alalla. Hiljattain näiden maiden kansat viettivät Taloudellisen keskinäisavun neuvoston perustamisen 25-vuotispäivää. Se on suuri valtioiden välinen taloudellinen yhteisö, joka käsittää valtavan alueen Euroopassa ja Aasiassa, jolla asuu noin 370 miljoonaa henkeä. Tästä järjestöstä,

joka toteuttaa nykyään pitkäaikaista sosialistisen taloudellisen kokonaisohjelmaa, on tullut nopean tauotonta ja lamakaudetonta taloudellista kehitystä ja siihen osallistuvien valtioiden väestön elintason kohoamista edistävä tekijä. Niiden yhteistyön tehokkuus ja siihen liittyvät saavutukset lisääntyvät vuosi vuodelta.

SEV-maiden muuttuminen historiallisesti lyhyessä ajassa maailman korkeasti kehittyneeksi teollisuusvyöhykkeeksi, jonka osalle tulee lähes kolmannes maailman teollisuustuotteista (ja tämä merkitsee, että SEV-maat tuottavat nykyään enemmän kuin EEC:hen kuuluvat maat ja enemmän kuin USA) on havainnollisimpia ja vakuuttavimpia esimerkkejä sosialismin ja sen muodostamien uudentyyppisten kansainvälisten taloussuhteiden eduista.

Tämä esimerkki vetää puoleensa erityisesti kehitysmaita. Samalla huomattavaa kiinnostusta yhteistyön solmimiseen SEV-maiden kanssa osoittavat myös kehittyneet kapitalistiset maat, muun muassa niiden talousliitot.

Sosialistiseen yhteisöön kuuluvien maiden vakaa taloudellinen asema, niiden talouden ja kansan elintason jatkuva kohoaminen näkyvät erikoisen selvästi, kun tarkastelee niitä kapitalistisen maailman kokemien valtavien vaikeuksien taustaa vasten sen yleispulan jatkuvasti syventyessä.

Sosialismi on nykyään maailman näyttämöllä dynaamisin ja vaikutusvaltaisin voima. Sosialististen maiden kansat elävät ja rakentavat menestyksellisesti uutta yhteiskuntaa kolmessa maanosassa Kuuban Tasavallasta Vietnamin Demokraattiseen Tasavaltaan. Näiden maiden voimavarat ovat ehtymättömät, niiden puolustusmahti, joka on asetettu rauhan ja yksinomaan rauhan palvelukseen on suuri, niiden kansainvälinen arvovalta on korkea. Varsovan sopimusjärjestöön ja Taloudelliseen keskinäisavun neuvostoon kuuluvien maiden yhteisö on muodostunut yhdeksi voimallisimmista kansainvälisen elämän elimistöistä, jonka politiikka on määräävä tekijä yleisen rauhan etujen ja kansojen itsenäisyyden puolustamisessa.

Sosialistisen yhteisön yhtenäisyyden ja puolustusmahdin lujittaminen on jäävä edelleenkin NKP:n ja sen keskuskomitean ensisijaisen huolenpidon kohteeksi.

Sangen tärkeänä lohkona ulkopolitiikassamme, joka tulee epäilemättä tulevina vuosina säilyttämään täydessä määrin Neuvostoliiton kansainvälisessä toiminnassa periaatteellisen merkityksensä, on kansallisten vapautusvoimien tukeminen ja yhteistyö kehitysmaiden kanssa. Tiedämme hyvin ja otamme huomioon sen, että Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan kansat ovat yhdessä sosialististen maiden kansojen kanssa rauhan ja vapauden suuren armeijan suuri osasto, että nykyisen kansainvälisen kehityksen tunnusomaisena piirteenä on kansallisen vapautusliikkeen nousu, nuorten itsenäisten valtioiden merkityksen lisääntyminen maail-

man asioissa.

Uskollisena internationalistiselle velvollisuudelleen Neuvostoliitto on poikkeuksetta aina itsenäisyyden ja sosiaalisen edistyksen puolesta, kolonialismia ja uuskolonialismia, rotusortoa ja rotuerottelua vastaan taistelevien kansojen puolella. Se on yhdessä liittolaistensa kanssa aina kohottanut äänensä vastalauseeseen, kun imperialistinen taantumus on yrittänyt pakottaa nuo kansat alistumaan tämän tahtoon tapahtuipa se Indokiinassa tai Lähi-idässä, Afrikassa tai Latinalaisessa Amerikassa. Moraalinen ja aineellinen tukemme on viime vuosina esittänyt huomattavaa osaa Bangladeshin, Guinea-Bissaun, Etelä-Vietnamin, Kambodzhan, Laosin, Mosambikin, San-Tomén ja Principen saarten kansojen vapautumisessa.

Nykyään maailmassa on tehty loppu suoranaisesta siirtomaaherruudesta, joka on ollut alinomaisena jännityksen lähteenä ja syynä sorrettujen kansojen aseelliseen kansalliseen vapautustaisteluun. Itse emämaan edistyksellisten demokraattisten voimien ja vapautusliikkeen yhdistettyjen iskujen alla on hajonnut viimeinen, Portugalin siirtomaaimperiumi.

Merkittävää menestystä saavuttivat hiljan Indokiinan patriootit. Tuo menestys, joka merkitsi Vietnamin, Kambodzhan ja Laosin kansojen urhoollisen vapaustaistelun voitokasta päättymistä, osoitti aikamme vallankumouksellisen ja kansallisen vapautusliikkeen lannistumattomuuden ja mahdin. Se vahvisti vielä kerran sen totuuden, että aggressiopolitiikka, yritykset lannistaa kansojen pyrkimys itsenäisyyteen ja rauhaan sekä sosiaaliseen edistykseen ovat tuomitut epäonnistumaan.

Indokiinan kansojen, varsinkin sankarillisen Vietnamin kansan saavutukset ovat sosialistisen maailmanjärjestelmän, vallankumouksellisen ja kansallisen vapautusliikkeen, koko edistyksellisen ihmiskunnan yhteinen suuri saavutus. Tämä on ollut myös voimakas isku Indokiinan maiden sisäiselle taantumukselle, kansainvälisen imperialismin aggressiivisille aikeille, ylipäänsä imperialistiselle politiikalle.

Pyrkiessään poistamaan sodan pesäkkeet, ehkäisemään uusien kriisitilanteiden syntymisen Neuvostoliitto jatkaa tarmokkaita ponnistuksia oikeudenmukaisen selvittelyn ja kestävän rauhan aikaansaamiseksi Lähi-idässä. Tuolla alueella vallitsevassa tilanteessa on jo monien vuosien ajan piillyt sotilaallisen purkauksen vaara. Aika ajoin, kuten lokakuussa 1973, siellä ovat leimahtaneet sodan liekit. Syynä tähän tilanteeseen on jatkuva arabialueiden israelilainen miehitys ja Israelin keskeytymättömät provokatoriset toimet sen naapureita, arabivaltioita vastaan.

Samalla kaikille, jotka tarkastelevat ennakkoluulottomasti Lähi-idän tilannetta ja sen kehityksen näköaloja, on ilmeistä, että Israelin aggressio on tuomittu väistämättömästi epäonnistumaan. Tätä todistaa historiallinen koke-

mus, muun muassa Indokiinan äskeiset tapahtumat. Voidaan sanoa varmuudella että niin kauan kun Israel tulee harjoittamaan aggressio- ja laajennuspolitiikkaa ei Lähi-idässä tule olemaan rauhaa enempää kuin turvallisuutta Israelilla. Piirien, jotka määräävät Israelin politiikasta, tulisi lopultakin käsittää, että niin kauan kun ne noudattavat valloituspyrkimyksiä, itse Israelin valtion olemassaoloa ei voida turvata luotettavasti.

Mitä Neuvostoliittoon tulee, niin sen asenne Lähi-idän asioissa on periaatteellinen. Se kannattaa tilanteen selvittämistä Lähi-idässä, muttei kuvitellusti, vaan todellisesti ja kaikkikäsittävästi, jotta turvattaisiin siellä oikeudenmukainen ja kestävä rauha. Tätä varten on välttämätöntä, että Israel vapauttaa kokonaan, nimenomaan kokonaan vuonna 1967 valtaamansa arabialueet, että suojataan Palestiinan arabikansan lailliset oikeudet, muun muassa oikeus oman valtion muodostamiseen, että turvataan kaikkien tuolla alueella sijaitsevien maiden itsenäinen olemassaolo ja kehitys.

Tällaisen selvittelyn aikaansaamista tulee edistää aikanaan melkoisella vaivalla muodostettu erityinen koneisto — Lähi-idän Geneven rauhankonferenssi, jota ignoroivat itsepintaisesti Israel ja ne ulkopuoliset piirit, jotka kannattavat Israelin laajennus- ja aggressiopolitiikkaa. Ollessaan yksi konferenssin puheenjohtajamaista Neuvostoliitto kannattaa sen toiminnan aloittamista uudelleen. Neuvostoliitto tietenkin lähtee siitä, että tätä varten on suoritettava huolellinen ja vakava valmistelu, ja mikä on tärkeintä, konferenssin kaikkien osanottajien on osoitettava todellista eikä näennäistä halua edesauttaa sille asetettujen tehtävien suorittamista.

Välimeren itäosassa on vaarallinen sotapesäke, Kypros. Tuo pesäke on syntynyt NATO:n provokatoristen toimien tuloksena. Sen sotasuunnitelmien eduksi yritetään pirstota Kyproksen valtio, itse asiassa tehdä loppu sen eheydestä ja siis myös sen itsenäisyydestä. Alun alkaen Neuvostoliitto asettui puolustamaan Kyproksen suvereenisuutta ja alueellista eheyttä, kannattamaan kaikkien vierasmaalaisten joukkojen poistamista saarelta sekä oikeuden suomista sen väestölle — kreikkalaiselle ja turkkilaiselle — itse päättää kohtalostaan, järjestää oman valtionsa asiat. Kyproksen kysymyksen ratkaiseminen ei tuottaisi vaikeutta, kunhan kyseiset valtiot, NATO:n jäsenmaat toteuttaisivat YK:n Kyprosta koskevan päätöksen. Nimenomaan tämä tie on varma ja oikeudenmukainen.

Elämä on jatkuvasti vahvistanut jännitys- ja sotaselkkauspesäkkeiden säilyttämisen vaarallisuuden. Noiden pesäkkeiden poistaminen on tärkeimpiä tehtäviä. Neuvostoliitto tulee edelleenkin toimimaan tarmokkaasti tämän tehtävän ratkaisemiseksi ottamalla huomioon, kuten NKP:n KK totesi huhtikuun täysistunnon päätöksessään, että nykyään on

olemassa tarvittavat objektiiviset edellytykset kansainvälisten selkkausten oikeudenmukaiselle ja rauhanomaiselle selvittämiselle.

II

Rauhanohjelma ja maamme koko ulkopoliittinen toiminta kuvastavat yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon leniniläisen periaatteen järkkymättömyyttä. Lenin piti rauhanomaisten suhteiden solmimista kapitalistisiin maihin ja molemmin puolin edullisen yhteistyön kehittämistä niiden kanssa erityisenä luokkataistelun muotona. Se sulkee pois valtioiden välisten kiistojen ratkaisemisen voimaa käyttämällä, puuttumisen muiden maiden sisäisiin asioihin ja niiden suvereenisuuden loukkaamiseen. Lenin piti tätä linjaa ainoana oikeana ja maailman sosialismille edullisimpana.

Noudatamme johdonmukaisesti rauhanomaisen rinnakkainolon linjaa. Voimme todeta tyydytyksellä, että Neuvostoliiton suhteet käytännöllisesti katsoen kaikkiin suuriin länsivaltoihin sekä moniin porvarillisiin maihin, joita tavallisesti nimitetään keskisuuriksi ja pieniksi, ovat viime vuosina kehittyneet suotuisasti.

Kuten tunnettua viime vuosina on tapahtunut olennainen myönteinen käänne Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteissa. Niissä on nykyään hallitsevana jännityksen lievenemisen ja suhteiden paranemisen tendenssi. Vaikka USA:ssa vaikuttavat monimutkaiset yhteiskunnalliset virtaukset ja on vaikutusvaltaisia voimia, jotka suhtautuvat vihamielisesti Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton yhteistyöhön, Yhdysvaltojen politiikassa on alettu tajuta, että jatkuva jännitys näissä suhteissa, johon kätkeytyy vakavien selkkausten ja jopa aseellisen selkkauksen vaara, ei vastaa niiden omia etuja, että keskinäissuhteilla Neuvostoliiton kanssa ei voi olla muuta perustaa kuin rauhanomainen rinnakkainolo, kummankin turvallisuusetujen molemminpuolinen huomioonottaminen.

Viime vuosina Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen välillä solmittujen sopimusten kautta kulkee johtoajatuksena rauhanomainen rinnakkainolo. Niitä vastaavasti Neuvostoliitto ja Yhdysvallat ovat sitoutuneet olemaan yhteistyössä laajassa ongelmapiirissä — ydinsodan ehkäisemisestä, strategisten hyökkäysaseiden ja ohjustentorjuntajärjestelmien rajoittamisesta aina ympäristönsuojeluun ja tekosydämen kehittämiseen. Tämän yhteistyön mainiona vertauskuvana oli kädenpuristus kiertoradalla — Sojuz- ja Apollo-alusten telakointi ja yhteislento, kokeilu, joka aloitti uuden sivun avaruuden valloittamisen historiassa.

Sopimuksilla, jotka ovat luoneet vankan perustan Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteiden vastaiselle kehitykselle, on ollut ja on edelleenkin huomattava myönteinen vaikutus maailman tapahtumien koko kulkuun. Yksinomaan sellaiset henkilöt, jotka eivät käsitä maailmassa käynnis-

sä olevien prosessien olemusta eivät tätä näe. Huomattavassa määrin nimenomaan niiden Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteissa tapahtuneiden myönteisten muutosten vaikutuksesta, jotka ovat tulosta ennen kaikkea hedelmällisistä korkeimman tason neuvotteluista, edistys kansainvälisen jännityksen lieventämisessä on jo pitkähkön ajan kuluessa käynyt yhä vakaammaksi.

Molemminpuolisten ponnistusten ansiosta Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteissa muotoutunut periaatteellinen linja on kokonaisuutena katsoen säilynyt muuttumattomana. Nyt on tehtävänä kohottaa nämä suhteet uudelle tasolle — toteuttaa käytännössä se, mistä sovittiin L. Brezhnevin ja presidentti G. Fordin Vladivostokin neuvottelujen aikana.

Samalla Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteissa on huomattavasti vaikeuksia, mitä osoittaa muun muassa se, että taloussuhteet ovat yhä normalisoimatta. Neuvostoliitto on kuten tunnettua hylännyt päättävästi eräiden amerikkalaisten piirien yritykset harjoittaa meidän suhteemme syrjintää talous- ja kauppa-asioissa. Tulevaisuus on näyttävä pystyvätkö USA:n ulkopolitiikasta määräävät piirit korjaamaan tilanteen, hoitamaan taloudelliset ja kaupalliset asiat oikeudenmukaisella perustalla.

Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteiden kehitystä vaikeuttavat myös USA:n tietyt toimet eräissä osissa maailmaa. Tässä yhteydessä emme voi olla ilmaisematta toivomusta, että asianomaiset henkilöt USA:ssa tajuaisivat Indokiinan kansojen vapautusliikkeen menestyksen vakuuttavaksi perusteluksi realismin hyväksi, luopumiselle menneisyyden harhaluuloista, muun muassa kuvitelmista, että "Yhdysvallat voi tehdä mitä hyvänsä. Järkevät henkilöt USA:ssa käsittävät, että tuo on historiallista pötyä ja että siitä olisi pitänyt luopua jo aikoja sitten. Sotapesäkkeen hävittäminen Indokiinasta edistää jännityksen lieventämistä Neuvostoliiton ja USA:n välisissä suhteissa.

Puolueemme ja neuvostovaltio aikovat vastakin noudattaa Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen suhteiden parantamisen linjaa. Tällöin Neuvostoliitto tulee samoin kuin ennenkin asioimaan Yhdysvaltojen kanssa vain tasa-arvoisuuden pohjalla, pitämään tinkimättä kiinni suvereenisuudestaan ja laillisista eduistaan, liittolaistensa ja ystäviensä eduista.

Tärkeänä tapahtumana neuvostoliittolais-amerikkalaisissa suhteissa olivat L. Brezhnevin ja G. Fordin äskeiset tapaamiset Helsingissä ETYK:n loppuvaiheen huippukokouksessa. Uudeksi huomattavaksi virstanpylvääksi muodostunee L. Brezhnevin vierailu USA:ssa, mistä on sovittu. Vierailun tulee esittää tärkeää osaa sekä kahden maan suhteiden kehittämisen että kansainvälisen jännityksen lieventämisen kannalta. Valmistautuessaan vierailuun molemmat puolet ovat täydessä mää-

rin selvillä sen valtavasta merkityksestä. Kaikkien aikaisempien neuvostoliittolais—amerikkalaisten neuvottelujen ja korkeimman tason vuorovierailujen hedelmälliset tulokset vahvistavat välttämättömyyden jatkaa syntynyttä menettelyä.

Neuvostoliiton ja käytännöllisesti katsoen kaikkien Länsi-Euroopan maiden välillä kehittyy suotuisasti monipuolinen kanssakäyminen rauhanomaisen rinnakkainolon ja molemmin puolin edullisen yhteistyön vankalla perustalla. Runsaasti vuosikymmenen ajan on ollut havaittavissa suhteittemme laajeneminen ja syveneminen Ranskaan, joka ensimmäisenä länsivalloista lähti Neuvostoliiton kanssa noudatettavan yhteistyön ja sopimuksen tielle tärkeiden ulkopoliittisten kysymysten ratkaisemisessa.

Euroopan politiikassamme on tärkeä sija Neuvostoliiton ja Saksan Liittotasavallan suhteilla. Jos tarkastelemme niiden periaatteellista puolta, ne vastaavat vuonna 1970 Neuvostoliiton ja BRD:n kesken solmittua sopimusta ja muita asiakirjoja, joihin on kirjoitettu kummankin puolen sitoumukset. Huomattavaa edistystä suhteiden kehittämisessä on saavutettu menestyksellisten huippukokousten ansiosta.

Emme voi tietenkään sulkea silmiämme näkemästä, että Saksan Liittotasavallassa on vaikutusvaltaisia voimia, joiden keskuudessa tuntuvat yhä revanssimielialat, vihamielisyys sosialismia ja liittolaistamme DDR:ää kohtaan, että siellä aika ajoin yrittävät nostaa päätään voimat, jotka ovat henkisesti sukua natsilaisuudelle. Tämä ymmärrettävästi vaikeuttaa tietyllä tavalla neuvostoliittolais-länsisaksalaisia suhteita, vaikka kokonaisuutena otettuna ne kehittyvät myönteisesti, ja maamme on tehnyt ja tulee tekemään kaikkensa niiden syventämiseksi.

Suhteissa Englantiin on viime aikoina tapahtunut muutoksia parempaan päin, mitä ovat edistäneet pääministeri Wilsonin äskeisen vierailun aikana käydyt huipputason neuvottelut. Näiden neuvottelujen kuluessa solmittiin useita sopimuksia. Nyt on ilmaantunut lisämahdollisuuksia Neuvostoliiton ja Englannin poliittisen, taloudellisen ja muun kanssakäymisen laajentamiselle.

Suhteemme Italiaan, naapurimaahamme Suomeen ja muihin Länsi-Euroopan maihin kehittyvät suotuisasti.

Rauhanomaisessa ja molemmin puolin edullisessa yhteistyössä Euroopan kapitalististen maiden kanssa saavutettu menestys ja se myönteinen vaikutus, joka näillä saavutuksilla on maanosassa muotoutuvaan tilanteeseen, vahvistavat, että omaksumamme linja suhteiden kehittämiseen noihin maihin on oikea.

Euroopan suunta on aina ollut tärkeimpiä Neuvostoliiton ulkopolitiikassa. Nykyään tilanne Euroopassa, joka oli aikaisemmin kahden maailmansodan päätantereena, on muuttunut. Täällä tapahtuneet periaatteellista laatua olevat muutokset ovat käyneet mahdol-

lisiksi Neuvostoliiton ja muiden veljesmaiden tekemän valtavan työn tuloksena.

Nimenomaan tämä rinnan BRD:n ja useiden muiden länsivaltojen politiikassa realismiin tapahtuneineen käänteen kanssa on turvannut poliittis-alueellisten realiteettien tunnustamisen sellaisina kuin ne ovat muotoutuneet Euroopassa toisen maailmansodan ja sodanjälkeisen kehityksen tuloksena. Juuri tämä on Neuvostoliiton ja muiden Euroopan sosialististen valtioiden ja BRD:n välillä solmittujen sopimusten historiallinen sisältö. Niissä on vahvistettu muun muassa DDR:n ja BRD:n rajojen sekä Oderin-Neissen linjaa pitkin kulkevan Puolan länsirajan muuttumattomuus.

Nykyään Euroopan rajojen muuttumattomuus on periaate, jonka ovat tunnustaneet käytännöllisesti katsoen kaikki Euroopan valtiot sekä USA ja Kanada, jotka allekirjoittivat Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen loppuasiakirjan. Pitäessään muuttumattomana kaikkia keskinäisiä rajojaan samoin kuin kaikkien Euroopan valtioiden rajoja sen osanottajat sitoutuivat pidättymään nyt ja tulevaisuudessa kaikenlaisista hyökkäilyistä noita rajoja vastaan. Tämä on huomattava panos maanosan rauhanasian hyväksi. Tästä solmitulla sopimuksella on historiallinen merkitys.

Varsin tärkeänä saavutuksena sosialismin asemien lujittamisessa ja Euroopan tilanteen perinpohjaisessa kääntämisessä parempaan päin oli DDR:n laaja tunnustaminen suvereenisena ja itsenäisenä valtiona. Nykyään DDR on aktiivinen ja arvovaltainen osanottaja monissa rakentavissa aloitteissa Euroopassa ja koko kansainvälisellä areenalla. Tämä saavutus, joka on Neuvostoliiton ja muiden veljesmaiden tukeen nojanneen DDR:n sitkeän taistelun tulos, on mainio esimerkki sosialistisesta internationalismista käytännössä.

Euroopan asioissa on koko sodanjälkeisen ajan ollut erikoinen sija Länsi-Berliiniä koskevalla kysymyksellä. Tunnetusti menneinä vuosina jännitys Länsi-Berliinin asioissa kävi toisinaan varsin kireäksi. Jännityksen laukeamista on edistänyt vuonna 1971 solmittu neljän vallan sopimus, jonka ytimenä on määräys, että Länsi-Berliini ei kuulu BRD:lle eikä tämä voi hallita sitä. Yhä vieläkin sattuu kuitenkin tapauksia, jolloin yritetään — ja viime aikoina ne ovat taajentuneet — hivuttaa tätä sopimuksen avainkohtaa. BRD:n määrätyt piirit haluaisivat muodossa tai toisessa kytkeä itseensä Länsi-Berliinin. Neuvostoliitto on torjunnut ja tulee torjumaan asianmukaisesti tuollaiset yritykset, puolustamaan päättävästi sopimuksen henkeä ja kirjainta.

Neuvostoliitto on aina pyrkinyt siihen, että Euroopasta tulisi varman turvallisuuden, valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon ja yhteistyön maanosa. Pyrkiessään tähän se ja muut sosialistiseen yhteisöön kuuluvat maat eivät ai-

noastaan esittäneet ajatusta Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen pitämisestä, vaan tekivät myös jättimäisen työn sen toteuttamiseksi. Niiden rakentava panos edisti huomattavassa määrin sitä, että kuljettuaan pitkän ja hankalan taipaleen kokous tuli kolmanteen, loppuvaiheeseensa, 33 Euroopan maan sekä USA:n ja Kanadan korkeimpien johtajien Helsingin kokoukseen, jossa he 1. elokuuta vahvistivat allekirjoituksillaan loppuasiakirjan, kollektiivisen sopimuksen laajasta rauhasta, turvallisuutta ja keskinäisesti edullista yhteistyötä koskevasta ongelmapiiristä.

Tämä toimenpide on merkittävä tapaus, jonka vaikutus tulee tuntumaan paitsi Euroopan myös koko maailman asioissa.

Kokouksen loppuasiakirjaan kirjoitetut tärkeimmät johtopäätökset ja määräykset kohdistuvat tulevaisuuteen. Tuon asiakirjan mukaan kenenkään ei tule yrittää sanella muille kansoille, kuinka niiden olisi järjestettävä sisäiset asiansa. Vain kunkin maan kansalla, ja vain sillä on oikeus päättää näistä asioista, säätää omat sisäiset lakinsa, ja tämän tulee muodostua suhteissa tinkimättä noudatettavaksi normiksi Euroopassa. Vain tälle perustalle voidaan pystyttää Euroopan tehokkaan turvallisuuden rakennus.

Kokouksessa saavutetut sopimukset asettavat osanottajamaiden väliset suhteet vankemmalla rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteiden perustalle, määrittelevät elämän eri aloilla harjoitettavan yhteistyön konkreettiset suunnat ja muodot, laskevat varman perustan rauhalle Euroopassa. Tehden yhteenvedon menneestä ne viitoittavat valtioiden laajan ja selvän toimintaohjelman yksipuolisille, kahden- ja monenkeskisille toimille moniksi vuosiksi ja kenties vuosikymmeniksi eteenpäin.

Tietenkin tarvitaan vielä huomattavia ponnistuksia, tunnollista jokapäiväistä työtä kokouksen menestyksellisten tulosten vakiinnuttamiseksi ja kehittämiseksi, siellä tehtyjen sopimusten toteuttamiseksi. Tämä on kaikkien loppuasiakirjan allekirjoittaneiden velvollisuus niiden ilmaistua siinä yhteisen poliittisen tahtonsa tehdä jännityksen lieventäminen sekä keskeytymättömäksi että elinkykyisemmäksi ja kaikinpuoliseksi prosessiksi. "Juuri jännityksen lieventymisen saattaminen aineelliseen muotoon on ytimenä kaikessa siinä, minkä on määrä tehdä rauha Euroopassa todella kestäväksi ja horjumattomaksi", korosti L. I. Brezhnev kokouksessa pitämässään puheessa.

ETYK oli hyvänä kansainvälisen politiikan kouluna siihen osallistuville valtioille. Kokouksen kuluessa hankittu kokemus ja sen työn myönteiset tulokset ovat opettavia ja hyödyllisiä sekä Euroopalle että mailleen sen ulkopuolella. Niiden tulee auttaa kaikkia kansoja — Euroopassa ja sen ulkopuolella — elämään rauhassa ja hyvässä naapurisovussa.

Neuvostokansa on vastaanottanut Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen tulokset tyydytyksellä. Se katsoo, ettei niissä ole tehty ainoastaan tarvittava poliittinen yhteenveto toisesta maailmansodasta ja tarkasteltu luovasti Euroopan koko menneisyyttä, vaan myös — mikä tärkeintä — hahmoteltu maanosan tulevaisuus tämän hetken realiteetteihin soveltuvasti ja ne huomioonottaen. Se on antanut korkean arvion sille valtavalle työlle, jonka NKP ja neuvostohallitus, henkilökohtaisesti L. I. Brezhnev ovat tehneet Leninin puolueen esittämän rauhanohjelman yhden tärkeimmän kohdan toteuttamiseksi.

Toiminta kokouksen tulosten realisoimiseksi ja sen menestyksen kehittämiseksi tulee epäilemättä olemaan Neuvostoliiton ulkopoliittisen linjan pääsuuntia tulevana kautena.

Todettakoon, että paljon siitä, mistä onnistuttiin kokouksessa sopimaan, ei olisi ollut mahdollista eikä ajateltavissa vielä muutamia vuosia sitten. Niinpä kokouksen kuluessa päästiin entistä suurempaan luottamukseen valtioiden kesken eräiden sopimusten tuloksena, jotka täydentävät poliittisen jännityksen lieventämistä sotilaallisella alalla tapahtuvalla lieventämisellä.

Neuvostoliitto pyrkii johdonmukaisesti ja tarmokkaasti siihen, että kokouksen jälkeen jännityksen lieventäminen sotilaallisella alalla kehittyisi edelleen. Ensivuoroisena tehtävänä on tässä mielessä sotilaallisen konfrontaation heikentäminen ennen kaikkea Euroopan keskiosassa.

Jännityksen lieveneminen epäilemättä edistää taantumusvoimien eristämistä Euroopassa. Nimenomaan lievenemisen suotuisissa oloissa ovat viime vuosina kaatuneet fasistikomennot Kreikassa ja Portugalissa. Euroopan ja maailman taantumus ei ole kuitenkaan vielä laskenut aseitaan. Niinpä esimerkiksi Portugalissa paikallinen taantumus ulkopuolisten voimien tukemana ei ole luopunut yrityksistä kääntää tapahtumain kulku taaksepäin.

Neuvostoliitto ja kaikki sosialistiseen yhteisöön kuuluvat maat ilmaisevat solidaarisuuttaan Portugalin edistyksellisten demokraattisten voimien kanssa, vastustavat puuttumista sen sisäisiin asioihin tapahtuipa tämä missä muodossa hyvänsä. Portugalin kohtalosta voi ja tulee määrätä sen oma kansa ja vain se.

Kokonaisuutena katsoen Euroopassa on viime vuosina onnistuttu aikaansaamaan huomattavia suotuisia muutoksia. Neuvostoliitto tulee vastakin epäilemättä toimimaan tähän suuntaan kommunisteille — leniniläisille, suurelle Leninin puolueelle ominaisella määrätietoisuudella.

Kiinnitämme paljon huomiota Kaukoidässä vallitsevaan asiaintilaan. Suhteissamme Kiinaan ei ole tapahtunut mitään myönteisiä muutoksia. Maolainen johto noudattaa edelleenkin linjaa, joka on

syvästi vihamielinen periaatteellisella marxilais-leniniläisellä kannalla olevaa Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita kohtaan. Neuvostoliitto pyrkii siihen, että neuvostoliittolais-kiinalaiset suhteet siirtyisivät normaaliuomaan. Tämä linjamme, NKP:n 24. edustajakokouksen linja pysyy muuttumattomana. Kiinan, samoin kuin muidenkin maiden suhteen noudatamme horjumatta tasa-arvoisuuden, toistensa suvereenisuuden, alueellisen koskemattomuuden, sisäisiin asioihin puuttumattomuuden ja voimankäytöstä luopumisen periaatteita. Olemme valmiit palauttamaan ystävyys- ja yhteistyösuhteet Kiinan kansaan, jota kohtaan neuvostoihmiset ovat aina tunteneet ja tuntevat vilpitöntä kunnioitusta.

Viime aikoina on kiintynyt huomio siihen, että Peking yrittää tavalla tai toisella saada neuvostovastaiseen linjaansa mukaan eräitä valtioita, mikä näkyy esimerkiksi sen suhteista Japaniin. Kaikesta päättäen noissa maissa ymmärrettäneen tavoitteet, joihin Kiinan johto pyrkii. Haluaisimme uskoa, että jälkimmäisen ei anneta sopeuttaa suunnitelmiinsa muiden valtioiden, muun muassa Japanin politiikkaa.

Neuvostoliitto pyrkii kehittämään kaikinpuolista ja molemmin puolin edullista kanssakäymistä Japanin, suuren maan, naapurimme kanssa. Neuvostoliiton ja Japanin suhteissa on saavutettu edistystä, mikä on seurausta kummankin osapuolen ponnistuksista. On kuitenkin myös tekijöitä, jotka vaikeuttavat niiden etenevää kehitystä. Japanissa aktivoituvat voimat, jotka yrittävät estää suhteiden lujittumisen Neuvostoliittoon ja esittävät perusteettomia vaatimuksia niin sanottujen "pohjoisten alueiden" suhteen. Selvää on, että tällaiset vaatimukset tullaan taholtamme asianmukaisesti torjumaan.

III

Rauhanohjelmassa on määritelty selvästi tavoite — ei tule ainoastaan julistaa sotaa laittomaksi, vaan on myös poistettava sen syttymisen mahdollisuus sekä kansainvälisten sopimusten pohjalla hävitettävä sen käymisen aineelliset välineet. NKP ja neuvostovaltio pyrkivät johdonmukaisesti ja tarmokkaasti tämän päämäärän saavuttamiseen. Todella historiallisena panoksena sen saavuttamisen hyväksi on sopimus ydinsodan ehkäisemisestä, jota vastaavasti sopimusmaat — Neuvostoliitto ja USA sitoutuivat ponnistelemaan sotilaallisen selkkauksen vaaran ja semminkin ydinsodan vaaran poistamiseksi sekä toistensa kanssa että kummankin ja muiden maiden välillä. Tärkeitä ovat myös neuvostoliittolais-amerikkalaiset sopimukset ohjustentorjuntajärjestelmien ja maanalaisten ydinkokeiden rajoittamisesta, varsinkin väliaikainen sopimus strategisen hyökkäysaseistuksen rajoittamisesta ym.

Nykyään on voimassa myös

useita muita kansainvälisiä sopimuksia aseistariisunnan alalla, joita ilman tilanne maailmassa voisi olla paljon vaarallisempi kuin nykyään. Aika on osoittanut, että vuonna 1968 solmittu ydinsulkusopimus, johon osallistuu toistasataa valtiota, on tehokas ydinaseiden leviämisen este. Hiljattain Genevessä pidettiin kansainvälinen konferenssi, jossa käsiteltiin tämän sopimuksen vaikutusta kuluneena aikana. Jo valmistelutyö sen koollekutsumiseksi kannusti uusien osanottajien liittymistä sopimukseen. Voidaan olettaa, että lähitulevaisuudessa sopimukseen osallistuvien valtioiden piiri laajenee, ja ydinsulkujärjestys käy entistä tehokkaammaksi.

Voimaan on astunut Neuvostoliiton ehdotuksen pohjalla laadittu bakteriologisten aseiden kieltoa koskeva kansainvälinen sopimus. Sen toteuttaminen merkitsee, että valtioiden asevarastoista poistetaan yksi vaarallisimmista joukkotuhoaseista.

Neuvostoliitto ja sosialistiset veljesmaat ovat ryhtyneet lisätoimenpiteisiin yleismaailmallisen aseistariisuntakonferenssin koollekutsumisen nopeuttamiseksi. Konferenssi saattaa antaa hyödyllisen panoksen kypsyneiden aseistariisuntakysymysten ratkaisemisen hyväksi, keskittää mahdollisimman monien valtioiden ponnistukset niiden käsittelyyn.

Yhdessä muiden sosialistiseen yhteisöön kuuluvien valtioiden kanssa olemme esittäneet muitakin aseistariisuntaan tähtääviä aloitteita. Niinpä YK:ssa olemme viime vuosina esittäneet ehdotuksia, jotka koskevat luopumista voimankäytöstä kansainvälisissä suhteissa sekä samanaikaista ydinaseiden käytön kieltämistä ikiajoiksi, YK:n turvallisuusneuvoston pysyvien jäsenten sotilasmäärärahojen supistamista 10 % ja säästettyjen varojen osittaista käyttämistä kehitysmaiden auttamiseen, kieltoa luontaisen ympäristön ja ilmaston käyttämisestä sotilaallisiin ja muihin tarkoituksiin, jotka ovat vastakkaisia kansainväliselle turvallisuudelle, ihmisten hyvinvoinnille ja terveydelle. Neuvostoliitto on esittänyt YK:n 30. yleiskokouksen käsiteltäväksi ehdotuksen sopimukseksi ydinasekokeiden täydellisestä ja yleisestä kieltämisestä, ja on jättänyt vastaavan kansainvälisen sopimuksen luonnoksen.

Tärkein aseistariisunnan alalla on vielä suorittamatta. Valitettavasti asevarustelua ei ole onnistuttu toistaiseksi pysäyttämään kapitalistivaltojen omaksuman ja maolaisten tukeman asenteen takia. Siihen käytetään yhä enemmän varoja ja resursseja. Nykyään, kaikkein vaatimattomimpien laskelmien mukaan, maailma käyttää aseistukseen vuosittain 25 miljardia dollaria. Tämän vaarallisuus on ilmeistä. Mahdotonta on pitkän aikaa sovittaa yhteen kansainvälisen jännityksen lieventämisen kehitystä ja valtioiden sotilaspotentiaalin alinomaista lisäämistä, aseiden kehittämistä ja kartuttamista.

Sotilasvalmistelujen voimistamisessa ovat erikoisen ahkeria militaristiset oikeistopiirit, muun muassa NATO:n jäsenvaltioissa. Ne ottavat pistimet ojossa vastaan tuon liiton yksityisten osanottajien aratkin yritykset supistaa sotilasmenoja jännityksen lievenemisen oloissa. Koko maailma tietää, että asianlaita on nimenomaan näin. Ilmaisten sotilaallisen tuotannon lisäämisestä kiinnostuneen suurliikemaailman tahtoa nuo piirit vastustavat poikkeuksetta kaikkien Neuvostoliiton ja sen veljesmaiden esittämien aseistariisuntaehdotusten toteuttamista.

Tämä ymmärrettävästi vaikeuttaa huomattavasti taisteluamme aseistariisunnan puolesta. Se vaikeuttaa, muttei suinkaan pakota maatamme luopumaan siitä. Samalla liittolaistemme ja ystäviemme kanssa käytämme kaikki mahdollisuudet saadaksemme aikaan edistystä aseistariisunnassa eri aloilla, jatkuvasti tulittaaksemme poliittisesti sen vastustajia. Strategisena tavoitteenamme tällä alalla ja mitä laajimmassa kansainvälisessä mielessä on ollut ja on edelleenkin Leninin ajatus yleisestä ja täydellisestä aseistariisunnasta. Käsittäessään tämän historiallisen tehtävän vaikeuden Neuvostoliitto on valmis suostumaan aluksi tiettyihin osittaistoimenpiteisiin aseistariisunnan alalla.

Kehotamme yhä uudelleen kaikkia valtioita lopettamaan sotilasmäärärahojen ja sotapotentiaalinsa paisuttamisen, aseiden kasaamisen ja niiden kehittämisen. Tässä yhteydessä on erityisesti todettava, kuinka tärkeää olisi se, että kaikki valtiot, ennen kaikkea suurvallat antaisivat tiukan sitoumuksen olla luomatta uudentyyppisiä joukkotuhoaseita ja niiden järjestelmiä, sillä tieteen nykyinen taso sekä ihmisten käytössä olevat tekniset mahdollisuudet ja välineet mahdollistavat periaatteessa hävittävältä vaikutukseltaan vielä hirvittävämpien kuin ydinaseiden valmistamisen. Välttämättömyys estää tällaisten aseiden ilmaantuminen käy päivä päivältä yhä kärkevämmäksi ja kiireellisemmäksi. Neuvostoliitto on esittänyt YK:n 30. yleiskokouksen päiväjärjestykseen tärkeänä ja kiireellisenä kysymyksen "Uudentyyppisten joukkotuhoaseiden ja tällaisten asejärjestelmien kehittelyn ja tuotannon kieltämisestä".

Asevarustelun taakan poistaminen kansojen harteilta, siihen käytettävien jättimäisten tuottamattomien varojen siirtäminen rauhanomaisiin tarpeisiin (eikä ole vaikea kuvitella kuinka valtavia etuja ihmiskunta tästä saisi), ja sodanvaaran jyrkkä vähentäminen siten, — on päämäärä, jonka saavuttamiseksi NKP ja neuvostovaltio aikovat uurastaa voimiaan säälimättä. Taistelun jatkaminen ja voimistaminen aseistariisunnan puolesta on Neuvostoliiton politiikan tärkeimpiä suuntia NKP:n 25. edustajakokouksen edessä olevien tehtävien yhteydessä.

NKP:n 24. edustajakokouksen hyväksymä Rauhanohjelma korostaa voimistuvaa välttämättömyyttä järjestää kaikkien valtioiden keskinäisen tasa-arvoisuuden periaatteisiin perustuva yhteistyö ihmiskunnan eteen nousseiden uusien elintärkeiden ongelmien ratkaisemiseksi, joista mainittakoon ympäristönsuojelu, elintarvikeongelma, energia- ja muiden luonnonvarojen hyödyntäminen, avaruuden sekä maailman valtamerien tutkiminen ja hyväksikäyttäminen. Neuvostoliitto pyrkii aktiivisesti nimenomaan tällaiseen yhteistyöhön, sillä nämä ongelmat voidaan ratkaista myönteisesti ja tehokkaasti vain maailman valtioiden yhteisin ponnistuksin.

Neuvostoliitto kannattaa horjumatta Yhdistyneet Kansakunnat -järjestön tukemista ja kaikinpuolista lujittamista. YK on 30-vuotisen olemassaolonsa aikana kestänyt lujuuskokeen, todistanut elinkykyisyytensä nopeasti muuttuvan maailman vaikeuksien ja ristiriitojen oloissa. Se on antanut hyödyllisen panoksen ajankohtaisten kansainvälisten ongelmien ratkaisemisen, ja yleisen rauhan lujittamisen hyväksi, vaikka sen toiminnassa onkin ollut melkoisesti puutteellisuuksia. Nyt YK:n toiminta on suunnattava jännityksen lievenemisprosessin kehittämiseen maailman näyttämöllä. Neuvostoliitto pyrkii kohottamaan tuon järjestön arvovaltaa ja merkitystä, järjestön, joka on tärkeä rauhan lujittamisen välikappale, puolustaa YK:n peruskirjan yleviä päämääriä ja periaatteita, taistelee ja tulee taistelemaan niiden toteuttamiseksi, taistelemaan sen puolesta, että kaikki valtiot noudattaisivat tinkimättä YK:n peruskirjan mukaisesti antamiaan sitoumuksia.

NKP:n ja neuvostovaltion ulkopolitiikka on realistista politiikkaa, joka ei perustu yksinomaan nykyisiin kansainvälisissä asioissa tapahtuviin suotuisiin muutoksiin, jotka avaavat sodasta rauhaan tapahtuvan perinpohjaisen käänteen näköalat. Se perustuu myös kansainvälisessä elämässä havaittavien kielteisten tendenssien ja ilmiöiden ehdottomaan huomioonottamiseen. Sanomme suoraan, että on monia kärkeviä kansainvälisiä ongelmia, jotka kaipaavat ratkaisua, että on vaikeuksia ja esteitä, joita asettavat kansainvälisissä suhteissa uusien myönteisten prosessien tielle rauhan asialle vaaralliset, aggressiivisten imperialistivoimien vehkeilyt. Nuo voimat eivät ole luopuneet aikeistaan toistaa historia. Ne yrittävät elvyttää "kylmän sodan", kannustavat asevarustelua, estävät sotaselkkauspesäkkeiden poistamista, puuttuvat karkeasti toisten maiden ja kansojen sisäisiin asioihin ja yrittävät horjuttaa rauhanomaisen rinnakkainolon politiikkaa. Ne olisivat valmiit pitämään kuolinmessun kaikelle myönteiselle,mitä on viime vuosina saavutettu yleismaailmallisessa taistelussa kestävän rauhan ja sosiaalisen edistyksen puolesta. Vakavana vaikeuttavana tekijänä kansainvälisessä elämässä on edelleenkin

Pekingin ulkopolitiikan hegemonistinen suurvaltalinja.

Tajuamme selvästi, että jännityksen lieveneminen, joka on saavutettu rauhan ja kansojen turvallisuuden puolesta käytävän taistelun ratkaisevilla suunnilla, on saatava vakaaksi ja peruuttamattomaksi. Tällöin puolueellamme ja sen keskuskomitealla ei ole mitään harhaluuloja sen suhteen, että suotuisten muutosten vakiinnuttaminen kansainvälisissä suhteissa tapahtuisi automaattisesti. Voitot rauhanoffensiivissa eivät tule itsestään. "Jos haluat rauhaa, noudata rauhan politiikkaa, taistele tuon politiikan puolesta", lausui L. I. Brezhnev.

NKP ja neuvostovaltio aikovat vastakin edetä pysähtymättä ja laajana rintamana valittua tietä, murtaa jännityksen lievenemisen vastustajien vastarinta, lujittaa kaikin tavoin maan turvallisuutta ja huolehtia alinomaa yhdessä veljespuolueiden ja -maiden kanssa koko sosialistisen yhteisön turvallisuudesta, ja voimistaa Varsovan sopimusjärjestöä.

Rauhantaistelun nykyvaiheen päätehtävät ja suunnat saivat vahvistuksensa NKP:n keskuskomitean, SNTL:n korkeimman neuvoston puhemiehistön ja neuvostohallituksen vetoomuksessa kaikkien maiden kansoille, parlamenteille ja hallituksille fasismista ja militarismista saavutetun voiton 30-vuotispäivän johdosta. Neuvostoliitto tulee vastedeskin pyrkimään rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteiden vakiinnuttamiseen kansainvälisten suhteiden käytännössä, jännityksen lievenemisprosessin peruutumattomuuden turvaamiseen, jatkuvaan etenemiseen yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa kohti, keskinäisesti edullisen kanssakäymisen kehittämiseen eri aloilla, kaikkien maiden ja kansojen tehokkaan ja tasa-arvoisen maailmanpolitiikan osallistumisen turvaamiseen, aggression ja potentiaalisten aggressorien, seikkailujen ja asekalistelun harrastajain pättävään torjumiseen kaikkialla. Ulkopolitiikkamme ilmaisee koko neuvostokansan tahtoa ja syvimpiä etuja, se palvelee uskollisesti kommunistisen rakennustyön suurta asiaa.

Kaikki maan ponnistukset rauhantaistelussa nojaavat koko neuvostokansan työsaavutuksiin. Voitot tässä taistelussa ovat erottamattomia maan taloudellisen, tieteellis-teknisen ja puolustuspotentiaalin kasvusta, yhteiskuntamme moraalisesta ja poliittisesta yhtenäisyydestä. Menestyksellinen kommunistinen rakennustyö on neuvostokansan ansiokas panos koko sosialistisen yhteisön lujittamisen, kansainvälisen turvallisuuden varmentamisen hyväksi.

Neuvostoliiton ulkopolitiikkaa johtaa herkeämättä puolueen leniniläinen esikunta, keskuskomitea ja pääsihteeri Brezhnevin johtama politbyroo. Tämän esikunnan toimintaa luonnehtivat ulkopolitiikan puoluejohdon leniniläisen tyylin kaikki piirteet — korkea luokkakantainen periaatteel-

lisuus, syvällinen marxilais-leniniläisen tyylin kaikki piirteet — korkea luokkakantainen periaatteellisuus, syvällinen marxilais-leniniläinen analyysi ja kansainvälisellä areenalla vallitsevan tilanteen todella tieteellinen ennustaminen, luova syventyminen kansainvälisen elämän uusiin, nopeasti muuttuviin ilmiöihin, realistinen ja joustava asennoituminen ulkopoliittiseen käytäntöön, demokraattisuus puolueen riveissä suoritettavassa kansainvälisten kysymysten käsittelyssä. Kaikki nämä piirteet ovat viime aikoina kehittyneet edelleen.

Ulkopoliittiset saavutuksemme ja niihin liittyvät huomattavat myönteiset muutokset kansainvälisissä suhteissa ovat suurelta osalta olleet seurausta NKP:n KK:n, sen politbyroon ja henkilökohtaisesti toveri Brezhnevin taitavasta ja kokeneesta johtamisesta. Korostettakoon erityisesti, että toveri Brezhnevin monitahoinen toiminta ulkopolitiikan alalla tunnetaan hyvin ja on hankkinut hänelle syvää kunnioitusta paitsi omassa maassa myös kaukana sen ulkopuolella. Tätä toimintaa, josta puolueemme ja kansamme on oikeutetusti ylpeä, on kruunannut Kansainvälinen Leninin palkinto kansojen välisen rauhan lujittamisesta.

Maailman tapahtumien koko kulku on todistanut oikeaksi ja kaukonäköiseksi NKP:n 24. edustajakokouksen kansainvälisen tilanteen kehityksestä suorittaman erittelyn, muun muassa sen yleisen johtopäätöksen mahdollisuudesta aikaansaada ratkaiseva murros tuossa kehityksessä, ryhtyä kypsyneiden yleismaailmallisten laajaan rakentavaan selvittelyyn. Itse elämä on vahvistanut edustajakokouksen asettamien tehtävien ajankohtaisuuden ja elintärkeyden.

Neuvostokansa on hyväksynyt täydellisesti puolueen kansainvälisen ohjelman ja kannattaa sitä aktiivisesti. Valmistautuessaan valtaamaan uusia asemia kommunistisessa rakennustyössä tulevana viisivuotiskautena kansamme on vilpittömästi kiinnostunut yleisen rauhan perusteiden tukemisesta, kaikkien kansojen ystävyyden ja yhteistyön lujittamisesta. Uskollisena internationalistiselle velvollisuudelleen se on päättänyt vakaasti yhdessä ystäviensä ja liittolaistensa kanssa toimia vastakin kansainvälisissä asioissa leniniläiseltä luokkakannalta, vallankumouksellisen ja kansallisen vapautusliikkeen, kaikkien edistyksellisten voimien tukemisen kannalta.

NKP:n 25. edustajakokouksen päätökseen, joissa tulevat saamaan ilmauksensa neuvostoliittolaisten kommunistien, koko 250-miljoonaisen neuvostokansan tahto ja pyrkimykset, tulevat olemaan vankka perusta uudelle nousulle taistelussamme kestävän rauhan ja kommunismin ylevien ihanteiden puolesta.

Aikakauslehti
"Kommunist" n:o 14/1975
(Tiivistelmä)

EGON KRENZ
FDJ:n keskusneuvoston ensimmäinen sihteeri

DDR:n nuoriso — kehittyneen sosialistisen yhteiskunnan aktiivinen rakentaja

Saksan Demokraattisessa Tasavallassa on noin 6,5 miljoonaa alle 25-vuotiasta nuorta henkilöä. Lähes joka viides DDR:n kansalainen on 14—15-vuotias. Vuosittain noin 280 000 lasta siirtyy teini-ikään. He kaikki kuuluvat sukupolveen, jolla on ollut onni syntyä ja kasvaa sosialistisen järjestelmän oloissa. Ensi kerran Marxin ja Engelsin kotimaassa kasvaa nuori polvi, jonka ei tule ainoastaan rakentaa kehittynyt sosialistinen yhteiskunta, vaan jonka tulee luoda kommunistinen yhteiskunta.

Jo 7,1 miljoonaa tasavallan kansalaista on syntynyt sen jälkeen, kun uljas neuvostoarmeija vapautti kansamme hitleriläisen fasismin vallasta. Tämä polvi on erikoinen sikäli, että Neuvostoliiton ja koko sosialistisen yhteisön politiikan ansiosta se on elänyt rauhan oloissa vuosisatamme historian pisimmän kauden. Nuorison ajattelutavan määrää Neuvostoliiton ympärille liittoutuneiden valtioiden sosialistiseen yhteisöön kestävänä renkaana kuuluvan DDR:n jatkuvan dynaamisen sosialistisen kehityksen prosessi. Nuorisomme opiskelee, työskentelee ja elää yhteiskuntamme kehityksen uuden vaiheen, SED:n 8. edustajakokouksen päätösten määrätietoisen toteuttamisen oloissa.

Puolueen johdolla kasvatetaan poliittisesti tietoisia, sosialismin ihanteille uskollisia nuoria henkilöitä. SED kiinnittää erittäin suurta huomiota nuorison johtamiseen osana strategiaansa ja taktiikkaansa.

Toiminnassa kasvavan polven keskuudessa puolueemme noudattaa aina "luottamuksen ja vastuun" periaatetta käyttäen tällöin kaikin tavoin hyväksi NKP:n kokemusta. Leonid Brezhnevin sanat, jotka hän lausui Komsomolin 17. edustajakokouksessa, soveltuvat täydellisesti myös Saksan vapaan nuorison liittoon (FDJ):

"Puolueen johdolla Komsomol opiskelee itse ja opettaa nuorta polvea elämään ja tekemään työtä leniniläisittäin ja taistelemaan kommunismin ihanteiden riemuvoiton puolesta. Komsomolilaiset ovat kaikkialla etulinjoilla. He ovat kaikkialla siellä, missä tarvitaan tulista sydäntä, terävää älyä, tarmoa ja aloitteellisuutta."

Ystävyys Neuvostoliiton kanssa on syvällä DDR:n nuorison sydämessä

DDR:n nuorison tietoisuudessa sosialistinen patriotismi yhdistyy yhä kiinteämmin proletaariseen internationalismiin. Kasvavaa polvea elähdyttää sen ajatuksissa ja teoissa syvä ystävyyden tunne Neuvostoliiton kansoja kohtaan. Emme koskaan unohda neuvostokansan uhrautuvaa taistelua, sen sankaruutta ja lukemattomia uhreja fasismista saavutetun voiton vuoksi. Emme unohda liioin valtiomme sosialistisen rakennustyön kaikissa vaiheissa annettua veljellistä apua. Saksan Demokraattisen Tasavallan nuoriso pitää kiinteää, erottamatonta ystävyyttä ja yhteistyötä Neuvostoliiton kanssa elintärkeänä itselleen ja kehitykselleen, pitää sitä sosialismin asian voimanlähteenä edistyksen DDR:ssä. Aivan samalla tavoin kuin puolueemme ja valtiomme nauttivat jatkuvasti NKP:n ja neuvostokansanveljellistä apua ja tukea FDJ tuntee joka hetki parhaan ystävänsä, sille esikuvallisen leniniläisen Komsomolin auttavan käden. DDR:n nuoriso on omalla kokemuksellaan tullut tuntemaan proletaarisen internationalismin aatteiden koko voiman ja suuruuden. Leniniläisen Komsomolin runsas kokemus ja sen vilpitön apu ovat olleet tärkeimpiä tekijöitä FDJ:n menestyksellisessä toiminnassa DDR:n nousevan polven kosvattamiseksi sosialismin hengessä.

Saksan vapaan nuorison liiton ensimmäinen virallinen valtuuskunta vieraili Komsomolin kutsumana vuonna 1974. Valtuuskuntaa johti FDJ:n keskusneuvoston puheenjohtaja, nykyinen SED:n keskuskomitean ensimmäinen sihteeri Erich Honecker. Tuo vierailu on jäänyt historiaan "rauhan matkana itään". Vuonna 1949 Saksan vapaan nuorison liitto tervehti III edustajakokouksessaan Leniniläisen Komsomolin ensimmäistä valtuuskuntaa. Näin syntyivät ja ovat lujittuneet murtumattomat ystävyyden ja keskinäisavun siteet nuorisojärjestöjemme välillä.

Nuorison keskuudessa suoritettavan ideologisen työn sisältö on tänä vuonna liittynyt erottamattomasti kansamme vapauttamisen 30-vuotispäivän juhlintaan. Olemme pyrkineet ja pyrimme siihen, että kaikki nuoremme tajuaisivat syvästi sen kiistattoman tosiasian, että rauhallisen onnellisen elämämme perustan laskivat Suuressa isänmaallisessa sodassa saavutetut voitot. DDR:n nuoriso tietää: Neuvostoliitto kantoi harteillaan sodan päätaakan ja antoi verrattomasti suurimmat uhrit voiton hyväksi. 20 miljoonaa neuvosto-

kansalaista antoi henkensä, jotta 17 miljoonaa DDR:n kansalaista ja miljoonat muiden maiden kansalaiset voisivat elää rauhan ja sosialismin oloissa.

Vapautuksen 30-vuotispäivän juhlinnan aikana pidettiin lukuisia tilaisuuksia, joissa DDR:n nuoriso tapasi Neuvostoliiton nuorisoliittolaisia ja Suuren isänmaallisen sodan veteraaneja. Näissä tilaisuuksissa ikään kuin heräsivät eloon historian sivut ja kaikki ystävyytemme kehitysvaiheet. Hyvin monet nuoret henkilömme tutkivat piirikuntansa, kotikaupunkinsa tai -kylänsä vapautuksen ja rauhanomaisen rakennustyön historiaa. Järjestetään "tähtiretkiä" neuvostoarmeijan taistelumaineeseen liittyviin muistorikkaisiin paikkoihin, laaditaan ystävyyden ja voiton aikakirjoja, Neuvostoarmeijan taistelureittien varrelle pystytetään muistotauluja ja muistomerkkejä. Järjestetään näyttelyjä "Muistamme Thälmannin neuvon — vaalia rakkautta ja uskollisuutta Neuvostoliittoa kohtaan". FDJ:n perusjärjestöissä on pidetty ystävyyden juhlia.

Paljon siitä mitä on suunniteltu, nuorisomme suorittaa yhdessä Komsomolin jäsenten kanssa. Olemme tästä erikoisen ylpeitä. Kaikki FDJ:n piirijärjestöt ja noin 3 000 perusjärjestöä ovat viime vuosina solmineet kiinteät yhteydet leniniläisen Komsomolin eri tasavaltojen, aluepiirien, piirien ja perusjärjestöjen kanssa. Tämän ansiosta lujittuu maittemme nuorison ystävyys, vaihdetaan kokemusta, syntyy yhteisiä harrastuksia, ja henkilökohtainen kanssakäyminen laajenee. Vapautuksen 30-vuotispäivän juhlinnan valmisteluissa, samoin kuin ystävyytemme ja yhteistyömme syventämisen lähtökohtana Neuvostoliiton ja DDR:n nuorison III ystävyyden festivaali, joka pidettiin toukokuussa 1975 Hallessa.

Sosialismin lujittamisen vuoksi

DDR:n nuoriso on ylpeä sosialistisesta kotimaastaan. Täällä toteutetaan ihmisten luonnollista halua elää rauhassa, onnellisesti, pyrkimystä tuoda esille luovat kykynsä, tahtoa rakentaa, tuntea vastuuta yhteiskuntaa kohtaan, tuoda esille kaikki lahjansa. Perustamisestaan lähtien FDJ on kulkenut sosialismin rakentajien eturivissä. DDR:n nuoriso nauttii sosialistisen yhteiskunnan johtavan voiman — työväenluokan ja sen marxilais-leniniläisen puolueen, SED:n valtavaa luottamusta ja täydellistä tukea. Jokapäiväisen elämän tarjoamien tosiasioiden perusteella nuoriso vakuuttautuu yhä paremmin, että jokainen suuri ja pieni tehtävä, joka edistää tehokkuuden kohottamista, että kaikki saavutuksemme lujittavat sosialismia DDR:ssä ja koko maailmassa, edesauttavat tasavallan jokaisen kansalaisen elämän parantamista. Nuorten keskuudessa kehittyy yhä laajemmaksi liike työn tuottavuuden kohottamiseksi nopeuttamalla tieteellis-teknistä edistystä ja voimaperäistämällä tuotantoa.

FDJ on asettanut tehtäväkseen

kasvattaa nuorisosta luokkatietoisia sosialisteja, jotka sanoin ja teoin toimivat jalon päämäärän — sosialistisen ja kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen hyväksi.

V. I. Lenin tarkasteli aina nuorison marxilais-leniniläisen maailmankatsomuksen ja moraalin muodostumista kiinteässä yhteydessä sen käytännöllisen vallankumouksellisen toiminnan kanssa. "Kommunistisista kirjasista ja teoksista saatu kommunismin tuntemus ei ole minkään arvoista ilman työtä ja taistelua . . ." (*Teokset*, 31. osa, s. 271.).

Koska nuoriso osallistuu aktiivisesti työväenluokan taisteluun, on kaiken uuden soveltamisen prosessissa elämän keskellä, ja ratkaisee sosialistisen rakennustyön käytännöllisiä tehtäviä, sen keskuudesta kasvaa henkilöitä, jotka pystyvät suuntautumaan oikein luokkataistelun kaikissa tilanteissa. Osana hallitsevaa luokkaa, yhteiskunnan johtavaa voimaa työläisnuoriso näyttää tässä mielessä esimerkkiä. Se on Saksan Demokraattisen Tasavallan nuorison etujoukko ja esikuvana koko nuorelle polvelle jokapäiväisen vallankumouksellisen toiminnan toteuttamisessa. Nuori polvi ja ennen kaikkea työläisnuoriso auttaa innolla puoluetta SED:n 8. edustajakokouksen asettaman päätehtävän ratkaisemisessa: kansan aineellisen ja sivistyksellisen elintason kohottamisessa sosialistisen tuotannon korkean kehitysvauhdin, sen tehokkuuden voimistamisen, tieteellis-teknisen edistyksen ja työn tuottavuuden kohottamisen pohjalla. Voimme täysin oikeutetusti sanoa, että vuonna 1975 on käyty erikoisen aktiivisesti taistelua kansantaloutemme voimaperäistämiseksi, ja FDJ on osallistunut tähän toimeliaasti. Vuoden lopulla pidetään DDR:n työtätekevän nuorison edustajakokous, jossa eritellään saavutetut tulokset ja käsitellään nuorison tehtävät seuraavaksi viisivuotiskaudeksi.

Nuorison kasvattaminen marxilais-leniniläisen maailmankatsomuksen hengessä

SED:n 8. edustajakokouksen päätösten mukaisesti nuorisolle on suotu laaja toimintakenttä. Innostuneesti, tulvillaan luovaa tarmokkuutta nuoret auttavat noiden päätösten täyttämisessä jatkaen aikaisempien polvien vallankumoustaistelua. He ovat yhdessä Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin, Ernst Thälmannin ja Wilhelm Pieckin kanssa riistoa, imperialismia ja sotaa vastaan taistelleen vallankumouksellisen työväenliikkeen osanottajien kunnon perillisiä ja lastenlapsia. He ovat sen miespolven kunnon poikia ja tyttäriä, joka käytti hyväksi Neuvostoliiton sille hitleriläisen fasismin murskaamisen jälkeen suomia mahdollisuuksia, ja täytti tasavallan syntymähetkellä annetun valan "olla uuden rauhanomaisen työn rakennuksen pystyttäjä". (FDJ:n soihtukulkueeseen osallistuneen nuorison vala lokakuussa 1949). Saksan Demokraattinen Ta-

savalta on kehittynyt ja lujittunut monien sukupolvien ponnistusten tuloksena. V. I. Lenin piti sukupolvien vallankumouksellisen perinnön jatkuvuutta työväenluokan voiton tärkeänä edellytyksenä. "Me taistelemme paremmin kuin isämme taistelivat. Lapsemme tulevat taistelemaan vieläkin paremmin, ja *he voittavat*.

Työväenluokka ei tuhoudu, vaan se kasvaa, lujittuu, miehistyy, liittyy lujemmin yhteen, valistuu ja karaistuu taistelussa ... Me laskemme jo uuden rakennuksen perustusta, ja lapsemme rakentavat rakennuksen valmiiksi" (V. I. Lenin, *Teokset*, 19. osa, s. 226.).

Nimenomaan tähän pyrkii SED toiminnassaan nuoren polven kasvattamiseksi. DDR:n nuorison tietoisuudessa tapahtuneet valtavat muutokset ovat puolueemme johdonmukaisesti noudattaman politiikan tulos. Puolue pitää nuorison johtamista tärkeänä osana päälinjaansa. Lähtökohtanaan tämä se erittelee kasvavan polven kehityksen muuttuvat olosuhteet ja määrittelee selvästi nuorison sijan yhteiskuntakehityksen kussakin vaiheessa. Se suuntaa nuoria henkilöitä ja heidän sosialistista liittoaan tärkeimpien tehtävien ratkaisemiseen.

SED:n poliittinen ja ideologinen toiminta tähtää nuorison kasvattamiseen marxilais-leniniläisen maailmankatsomuksen ja kommunistisen moraalin hengessä, sen opettamiseen noudattamaan kaikissa asioissa ja päätelmissä työväenluokan maailmankatsomusta.

Nousevan polven kasvattaminen Ernst Thälmannin esimerkillä, sosialistisen patriotismin ja proletaarisen internationalismin aatteilla on tehtävä, jolla on suuri historiallinen tulevaisuus.

Herättääkseen nuorisossa kiinnostusta marxismi-leninismin omaksumiseen kiinteässä yhteydessä puolueen ajankohtaiseen politiikkaan ja sen vallankumouksselliseen käytännölliseen toimintaan FDJ:n keskusneuvosto sääti vuonna 1949 merkin "Hyvistä tiedoista". Vuodesta 1951 on tieteellisen maailmankatsomuksen ongelmia tutkittu vakinaisesti toimivissa FDJ:n kerhoissa. Nykyään FDJ:n eri kerhoissa opiskelee marxilais-leniniläistä teoriaa 1,4 miljoonaa FDJ:n jäsentä ja liittoon kuulumatonta nuorta.

Nuorisomme ei tunne kapitalismia tai sotaa omasta kokemuksestaan, vaan ainoastaan kirjoista, elokuvista, aikakauslehdistä ja vanhempien kertomuksista. Neuvostoliiton meille tuoma vapautus, valtiomme rakentamisen ensimmäiset raskaat vuodet, SED:n ja NKP:n, FDJ:n ja Leniniläisen Komsomolin veljesliiton solmiminen on nykyiselle nuorelle polvelle historiaa. Suorittaessamme ideologista työtä nuorison keskuudessa haluamme kasvattaa sen siten, että se mahdollisimman selvästi tuntisi ja tajuaisi menneiden aikojen vallankumouksellisten luokkataistelujen sisällön. Tämä takaa sen, että nuoret henkilömme pystyvät kuljettamaan edellisiltä sukupolvilta saadun viestin.

Luokkanäkemus, kommunistinen ajattelutapa ja teot muotou-

tuvat ja kehittyvät opiskelun ja työkaraistuksen prosessissa. Historiallisen menneisyyden elävä tajuaminen vaikuttaa voimakkaasti myös nuoren henkilön muotoutumiseen sosiaalisena persoonana. *Neue Welt* -lehden ensimmäisenä ilmestymisvuonna 1876 Johann Becker julkaisi artikkelisarjan otsakkeella "Hajakuvia elämästäni". Engels kirjoitti tämän johdosta ystävälleen ja taistelutoverilleen: "Sinun pitäisi jatkaa. On hyödyllistä muistuttaa nuorisolle aikaisemmista liikkeistä, sillä muutoin he luulevat kaiken olevan heidän omaa ansiotaan."

Nykyään, kun porvarilliset ideologit tekevät kaikkensa vääristelläkseen työväenliikkeen vallankumouksellisia perinteitä ja sen oppia, on taaskin paikallaan palauttaa mieleen Engelsin sanat: "Viime aikoina olen käyttänyt hyväkseni tilaisuutta verestääkseni eräitä kirjoituksia ihmeellisiltä nuoruuden ajoilta, vuosilta 1848—1849. Se käy erittäin välttämättömäksi, sillä nuoressa polvessa, joka on tämän kaiken unohtanut tai joka ei ole sitä ylipäänsä koskaan tiennyt, ilmenee nyt halua saada tietää mitä silloin tapahtui ja sen vuoksi on, lukuisat valheelliset lähteet ja tiedot huomioonottaen, välttämätöntä antaa sille mahdollisimman oikea käsitys."

Seuratessaan marxismi-leninismin klassikoiden neuvoja FDJ kehittää laajaa toimintaa työväenliikkeen vallankumouksellisten perinteiden säilyttämiseksi. Sen päämuotona ovat nuorison ja kokeneiden, luokkataistelussa karaistuneiden kommunistien ja veteraanien tapaamiset. Järjestetään juhlatilaisuuksia työväen- ja nuorisoliikkeen historiallisilla paikoilla. Nuoret perehtyvät historiaan paikallisen aineiston perusteella, tutustuvat työväenliikkeen ansiokkaiden johtajien ja taistelijoiden elämään, istuttavat puita ja puistoja eri tapahtumien kunniaksi, somistavat muistorikkaita paikkoja, järjestävät "vallankumouksellisten perinteiden huoneita". Yhä useammat FDJ:n perusjärjestöt kilpailevat oikeudesta sanoa itsestään kansainvälisen ja Saksan työväenliikkeen esitaistelijoiksi.

Sosialismin oloissa nuoriso voi kehittää täydellisesti kykyjään ja lahjojaan

SED:n keskuskomitean poliittisen toimikunnan laatimassa ja DDR:n kansankamarin hyväksymässä laissa "Nuorison osallistumisesta kypsän sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseen" on lainsäädännöllisesti vahvistettu puolueen politiikan pääsuunnat nuorison johtamisessa.

Nuoriso antoi panoksensa tuon asiakirjan laatimiseen. Puolue otti huomioon sen mielipiteet, mikä on saanut heijastuksensa laissa. Yli 240 000 keskustelutilaisuudessa 5,4 miljoonaa kansalaista lausui siitä mielipiteensä. DDR:n nuoriso osallistuu aktiivisesti poliittisen vallan toteuttamiseen ja auttaa sosialistisen demokratian kehittämisessä. Puolueemme noudattaa aina Leninin neuvoja välttämättö-

myydestä muodostaa valtiovallan elimet "turvautumalla työläis- ja talonpoikaisjoukkoihin, työläis- ja talonpoikaisnuorisoon, joka on alkanut osoittaa ennen näkemättömässä mitassa omakohtaista halua, valmiutta ja päättäväisyyttä ryhtyä hoitamaan valtion asioita" (V. I. Lenin, *Teokset*, 30. osa, s. 403.).

Kansanedustajistoihin tällä hetkellä valittujen nuorten kansalaisten luku on noussut 29 275:een. Vuonna 1974 pidetyissä kunnallisvaaleissa kasvoi alle 25-vuotiaiden edustajien määrä piirikunnissa (vuoteen 1970 verrattuna) 16,1 prosentista 21,6 prosenttiin. Kunnissa heidän lukunsa kasvoi 10,5 prosentista 15,3 prosenttiin. Saksan vapaan nuorison liitolla on Kansankamarissa oma 40 henkilöä käsittävä ryhmänsä. Kaikissa kansanedustajistoissa toimivat erityiset nuorison etuja valvovat lautakunnat. DDR:n muodostamisesta lähtien on nuorilla ollut äänioikeus heidän täytettyään 18 vuotta. Lokakuun 7. päivänä 1974 Saksan Demokraattisen Tasavallan 25-vuotispäivänä samanaikaisesti DDR:n kansankamarin hyväksymän lain kanssa tehtiin muutoksia myös perustuslakiin. Tällöin suotiin 18 vuotta täyttäneille nuorille myös vaalioikeus.

Tasavaltamme nuorelle polvelle on luotu laajat opiskelumahdollisuudet. Yli 90 % menestyksellisesti 8. luokan suorittaneista nuorista otettiin vuonna 1974 yhdeksännelle luokalle. Polyteknisen yleissivistävän 10-vuotisen koulun oppilaat saavat yhtäläisen sivistyksen riippumatta siitä, missä he asuvat — kaupungeissa vai maaseudulla. Kouluopetuksen tieteellinen taso kohoaa jatkuvasti. Vuonna 1973 korkeakouluihin ja erikoisalojen oppilaitoksiin otetuista oli 58 % työläisten ja talonpoikien lapsia. Korkeakoulujen ja erikoisalojen oppilaitosten opiskelijoista saa 90 % stipendin. Nämä laajat opiskelumahdollisuudet ovat edistäneet tietojen laadun perinpohjaista muuttumista. Nykyään noin 1,5 miljoonalla 18—25-vuotiaalla nuorella henkilöllä on akateeminen sivistys tai sivistys, jonka he ovat saaneet polyteknisissä 10-vuotisissa kouluissa tahi ammattiopistoissa.

SED:n 8. edustajakokouksen viitoittaman sosiaalis-poliittisen ohjelman toteuttamisen kuluessa on luotu suotuisat edellytykset nuorison kaikinpuoliselle kehitykselle

Otetaan huomioon nuorison elämän kaikki puolet

Sosialistisen yhteiskunnan kypsyyden kohotessa käy yhä merkityksellisemmäksi vapaa-ajan määrätietoisempi ja järkiperäisempi käyttäminen ihmisen, varsinkin nuoren henkilön moraalis-eettiseen ja esteettiseen kasvatukseen.

Kuvaavaa on, että nykyään yhä useammat nuoret kokevat tarvetta käydä teatterissa, konserteissa, näyttelyissä, museoissa, perehtyä menneisyyden aikojen ja nykyisiin kulttuuriarvoihin. He osallistuvat vilkkaasti taideteosten kä-

sittelyyn ja itse mielellään harrastavat tuotantolaitoksissa, kouluissa ja asuinpaikoillaan maalausta, taidetta, kohottavat kulttuuritasoaan. Sosiologiset tutkimukset osoittavat, että rinnan ajankohtaisiin poliittisiin keskusteluihin osallistumista kohtaan tuntemansa tarpeen kanssa nuorisolla on kasvanut kiinnostus moninaisiin mahdollisuuksiin käyttää vapaa-aikansa täysipainoisesti.

Yleisten kirjastojen lukijoista on 60 % lapsia ja teini-ikäisiä. Nuoret ovat järjestäneet tänä vuonna suurella innostuksella tuotantolaitoksissa, maatalousosuuskunnissa, kouluissa ja yliopistoissa erilaisia kulttuuri- ja poliittisia tilaisuuksia kansamme fasismista vapautumisen 30-vuotispäivän juhlinnan merkeissä. Nuorisohuoneet ja kerhotalot kaupungeissa, asuntoalueilla ja kunnissa ovat muodostuneet omalaatuisiksi vapaa-ajan optimikäytön keskuksiksi. Niiden määrä on viime aikoina lisääntynyt huomattavasti. FDJ:n järjestämä omatoiminen laulukiike on voimakkaassa nousussa. Vuonna 1974 toimi yli 3 200 laulukerhoa, joihin osallistui 44 000 henkilöä. Kun kerhojen määrä ilmentää nuorison suurta kiinnostusta lauluun, niin poliittisten laulujen valitseminen ohjelmistoon todistaa vielä kerran nuoren polven uskollisuutta sosialismin asialle, kansainvälistä solidaarisuutta kansojen vapaustaistelulle.

Nuorison kulttuurielämän tapahtumiksi ovat muodostuneet erilaisten yhtyeiden, orkesterien, amatöörikerhojen saavutusten katselmukset ja eri aloilla esiintyvien nuorten lahjakkuuksien kilpailut.

FDJ:n aloitteesta on pidetty nuorison tanssimusiikin viikkoja ja runouden seminaareja rinnan muiden kulttuuri- ja poliittisten tapahtumien kanssa. Urheilu- ja retkeilytoiminta on kehittynyt laajaksi. Urheiluseurojen toimintaan ja kilpailuihin osallistuu säännöllisesti 1,3 miljoonaa nuorta. Vuosittain pidetään 16 urheilulajin kilpailuja FDJ:n kiertopalkinnosta. Niihin osallistuu yli 3 miljoonaa lasta ja teini-ikäistä. Noin 1 miljoona teiniä viettää vuosittain lomansa urheiluleireillä ja retkeilymajoissa. Heitä auttaa 45 000 valmentajaa ja turistiryhmien ohjaajaa. Retkeilymoniotteluissa kilpailee 650 000 nuorta. Menneenä kesänä FDJ:n keskusneuvosto piti kulttuurikysymyksiä käsittelevän konferenssin. Se teki yhteenvedon Saksan vapaan nuorison liiton sivistyksellisestä ja poliittisesta toiminnasta SED:n 8. edustajakokouksen päätösten toteuttamiseksi ja viitoitti uudet tehtävät.

FDJ — työväenluokan puolueen uskollinen apulainen ja reservi

Politiikassa nuorison johtamiseksi puolue nojaa DDR:n sosialistiseen joukkojärjestöön Saksan vapaan nuorison liittoon. Siihen kuuluu nykyään 1,9 miljoonaa jäsentä. Perustamisestaan lähtien (1946) liitto on ollut puolueen uskollinen apulainen ja reservi. Se on tähän mennessä kasvattanut yhteensä 7

miljoonaa DDR:n nuorta kansalaista. Poliittinen toiminta liiton riveissä on ollut heidän todellisena elämän kouluna. Nämä nuoret henkilöt hoitavat nyt vastuullisia tehtäviä kaikilla yhteiskuntaelämämme aloilla. "DDR:n historia kytkeytyy kiinteästi FDJ:n saavutuksiin", lausui SED:n keskuskomitean ensimmäinen sihteeri Erich Honecker. "Saksan vapaan nuorison liitto on itse osallistunut valtiomme historian kirjoittamiseen. Ei voida puhua DDR:n kehityksestä toteamatta FDJ:n valtavaa, aktiivista osuutta".

Nykyiset lapset ja teinit on valmennettava kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseen ja elämään kommunismin vallitessa. FDJ:n merkityksen kohoaminen johtuu välttämättömyydestä torjua vielä päättävämmin nuorisoomme kohdistetut ideologisten vastustajiemme tihentyneet hyökkäilyt. Porvarilliset ideologit suuntaavat tihutyötään ennen kaikkea DDR:n nuoriin kansalaisiin yrittäen, kylläkin turhaan, vieraannuttaa toisistaan puolueen ja nuorison.

Sitä paitsi FDJ:n merkitys kasvaa sen johdosta, että liiton kansainvälinen toiminta laajenee, ja sen vastuu tällä alalla kohoaa. FDJ on solminut kiinteät yhteydet yli 500 nuoriso- ja ylioppilasjärjestöön yli 100 maassa kaikissa maanosissa.

Yhtenäiseen joukkojärjestöön — FDJ:iin kuuluvat DDR:n nuorison kaikki kerrokset. FDJ:n vaikutus ja arvovalta kasvavat, jos se toiminnassaan koko nuoren polven edessä olevien tehtävien ratkaisemiseksi ottaa huomioon eri ryhmien — nuorten työläisten, talonpoikien, sivistyneistön, työläisoppilaiden, koululaisten ja ylioppilaiden erikoisuudet. Kaikkien nuorisokerrosten etujen ilmaisijana FDJ kiinnittää huomiota kasvavan polven elämän eri puoliin: sen työhön, opiskeluun, urheiluun, retkeilyyn, samoin kuin muotia, seurustelutaitoa, elämän tyyliä ja vapaa-ajan käyttöä koskeviin kysymyksiin.

Puolueen reservinä ja apulaisena liitto valmentaa FDJ:n parhaita jäseniä, ennen kaikkea työläisnuorison keskuudesta SED:n jäseniksi. Vuonna 1971 pidetystä SED:n 8. edustajakokouksesta lukien puolueeseen on hyväksytty kandidaattijäseniksi 85 932 alle 25-vuotiasta henkilöä. He ovat lähes 100-prosenttisesti FDJ:n kasvatteja. 70 % SED:hen vuosina 1973—1974 liittyneistä jäsenistä on alle 25-vuotiaita. Puolue- ja valtiojohdon kaikissa portaissa työskentelevät nykyään FDJ:n kasvattamat työntekijät, jotka ovat saavuttaneet huomattavaa menestystä puolueen päätösten toteuttamisessa. Nuorisoliitto pitää puolueen sanaa lakinaan ja kasvattaa tässä hengessä kaikkia FDJ:n jäseniä. Maamme nuoret ovat sosialistisen ja kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen etulinjoissa. Heihin voivat luottaa aina heidän ikätoverinsa Neuvostoliitossa ja muissa sosialistisissa maissa.

Aikakauslehti
KOMMUNIST
n:o 14, 1975

Mitä ette vielä tiedä NEUVOSTOLIITOSTA?

Suomalais-neuvostoliittolaisena yhteistyönä valmistui pari vuotta sitten teos **NEUVOSTOLIITTO — vastauksia suomalaisten kysymyksiin.** Tämä teos herätti heti ilmestyttyään suurta mielenkiintoa. Neuvostoliiton elämän eri puolista tarvitaan jatkuvasti uutta tietoa. Sen vuoksi tullaan suomalais-neuvostoliittolaista yhteistyötä jatkaen julkaisemaan teoksen uusi laitos uusien kysymysten pohjalta.

Pyydämme Teidän apuanne mahdollisimman ajankohtaisten kysymysten saamiseksi? Mikäli jokin puoli Neuvostoliiton elämästä Teitä kiinnostaa kirjoittakaa siitä toimituksellemme.

Mikäli haluatte uusinta tietoa neuvostoliittolaisen elämäntavan eri puolista, NKP:stä, sen 25. edustajakokouksen päätöksistä, nuorison toiminnasta Komsomolissa tai VZSPS:stä ja yleensä Neuvostoliiton ammattiliitoista, työtätekevien edustajien neuvostojen toiminnasta tai muista sosialistisen demokratian puolista, naisten, opiskelijoiden tai eläkeläisten asemasta Neuvostoliitossa, neuvostotieteen ja taiteen saavutuksista tai Neuvostoliiton pyrkimyksistä NKP:n Rauhanohjelman toteuttamiseen, kansojen välisen ystävyyden ja yhteistyön lujittamiseen, kirjoittakaa siitä tai muusta haluamastanne aiheesta kysymys, johon asiantuntijat vastaavat edellä mainitussa käsikirjassa.

Kysymykset pyydämme ystävällisesti lähettämään osoitteella:

UUTISTOIMISTO APN
Lönnrotinkatu 25 A
00180 HELSINKI 18

TOISTUVASTI ILMESTYVÄ
JOUKKOJULKAISU

M·M
MAAILMA JA ME

loistelias taskukuvalehti

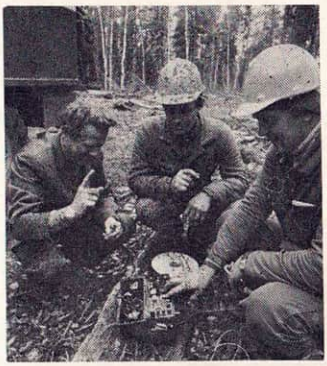

Marraskuun numerossa mm.:

Ystävyyskuukausi ★ ETYK:n tilinpäätös ja Suomen osuus ★ Tiedotusvälineet temppelin harjalla ★ Rautaruukin historialliset hetket ★ "En koskaan unohda saamaani ystävyyttä" ★ Viuluniekka Oulussa ★ Kotoinen Kostamus ★ Odotamme edustajakokousta ★ Kohti huippuja ★ Laajenevat pellot ★ SEV ja luonnonsuojelu ★ Terveisiä Norilskista! ★ Kuopiosta Kaspianmerelle ★ Australian uusi päivä ★ Rouva puheenjohtaja ★ Uusia linjoja etsitään ★ Tykkimiehen muotokuva ★ Jänikset pitävät kaljasta.

TILATKAA MAAILMA JA ME ALLA OLEVALLA KUPONGILLA

IRTONUMERON HINTA 2,50 mk

MAAILMA JA ME Hämeentie 8 HELSINKI 53

Tilaajan nimi .....

Lähiosoite .....

Postitoimipaikka .....

Tilauksen pituus 6 kk = 13.00 ☐ 1 v = 23,00 ☐ (x) haluttuun ruutuun
Muihin maihin 1 v = 27,00 ☐
Pohjoismaihin 1 v = 25,00 ☐

Tilaus alkaa ...../..... 19..... Tilausmaksu ..... mk.
Tilaus maksetaan PS-tilille 66125 / laskutetaan tilaajalta. (Tarpeeton vaihtoehto yli)

APN

UUTISTOIMISTO NOVOSTI, LÖNNROTINKATU 25 A, 00180 Helsinki 18. Puhelin 64 48 16. Postisiirtotili 61707 Tilaushinta: koko vuosi 12 mk, puoli vuotta 6 mk, kuukausi 1,50 mk. Tilaushinnasta myönnetään 50 % alennus, jos tilauksia samaan osoitteeseen on vähintään 10 kappaletta.